ΕΣΤΙΑ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΝ ΙΔΡΥΘΕΝ ΤΩι 1876

Βραβευθὲν ὑπὸ τοῦ ἐν Παρισίοις Συλλόγου πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν ἑλληνικῶν σπουδῶν, ἀξιωθὲν ἀργυροῦ μεταλλίου ἐν τῇ Ἐκθέσει τῆς Δ' Ὀλυμπιάδος καὶ χαλκοῦ ἐν τῇ Παγκοσμίῳ Ἐκθέσει τοῦ 1889.

Τιμὴ συνδρομῆς ἐτησίας καὶ προπληρωτέας: Διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν δρ. 8 διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν φρ. χρ. 10. — Τιμὴ φύλλου: Διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν δρ. 0,20 διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν φρ. χρ. 0,20.

Διὰ καταχωρήσεις ἀγγελιῶν ἐν τῇ τελευταίᾳ σελίδι κτλ. γίνονται ἰδιαίτεραι συμφωνίαι. — Γραφεῖον: ὁδὸς Νομισματοκοπείου ἀριθ. 7 παρὰ τὴν Διεύθυνσιν τῆς Ἀστυνομίας.

1895. Ἐν Ἀθήναις, 21 Μαΐου. Ἀριθ. 21.

Μαργαρω

Πῶς βαστᾶς, ἀνάθεμά σε,
Μαργαρώνα, Μαργαρώ,
πῶς βαστᾶς καὶ δὲν θυμᾶσαι
τὸν ἀξέχαστο καιρό,
τὴ βραδειὰ τὴ ζαφειρένια,
μὲ μιὰ δύσι χρυσαφένια,
μ' ἕνα ἀγέρι δροσερό,—
Μαργαρώνα, Μαργαρώ,
Μαργαριταρένια;

Σμίξαμε τὰ δυό μας χέρια,
Μαργαρώνα, Μαργαρώ,
δυὸ ψυχὲς σὰν περιστέρια
μ' ἕνα βλέμμα τρυφερό,
καὶ μὲ μάτια ζεμπουλένια
μὲ τηροῦσες μὲ μιὰν ἔννοια
ς' τὸ πλευρό σου θλιβερό,
Μαργαρώνα, Μαργαρώ,
Μαργαριταρένια!

Μιὰν ἐρώτησι σὲ κάνω,
Μαργαρώνα, Μαργαρώ—
Πές μου τ' ὄχι νὰ πεθάνω,
πές μου ναὶ γιὰ νὰ θαρρῶ...
Καὶ μὲ χείλη κερασένια
δυὸ φιλάκια ζαχαρένια
μ' ἔδωκες νὰ σὲ χαρῶ,
Μαργαρώνα, Μαργαρώ,
Μαργαριταρένια!

Δυὸ στιγμές, κ' εἶχες ξεχάσει,
Μαργαρώνα, Μαργαρώ,
τὸ σταμνὶ πῶς εἶχες πιάσει,
γιὰ νὰ πᾶμε εἰς τὸ νερό·
καὶ σὲ στρῶσι χορταρένια
ἔγυρες μὲ τόση εὐγένεια
'ς τὸ δικό μου τὸ πλευρό,
Μαργαρώνα, Μαργαρώ,
Μαργαριταρένια!

Κ' ἐρωτοκαϋμένοι φίλοι,
Μαργαρώνα, Μαργαρώ,
ἐκολλήσαμε τὰ χείλη
μ' ἕνα πόθο φλογερό,
κ' ἐγυρνούσανε μελένια
μαλακὰ καὶ βελουδένια
τὰ φιλάκια 'ς τὸ χορό,
Μαργαρώνα, Μαργαρώ,
Μαργαριταρένια!

Τώρ' αὐτὰ τἄχεις ξεχάσει,
Μαργαρώνα, Μαργαρώ.
Κι' ἄλλον ἐρωτά 'χεις φκιάσει—
Μὲ τὸ λὲν καὶ τ' ἀπορῶ!
Σὺ μιὰ κόρη λουλουδένια,
ν' ἀγαπᾶς ἕναν μὲ γένεια,
μὲ μουστάκι λυγδερό,—
Μαργαρώνα, Μαργαρώ,
Μαργαριταρένια;!

Ἔχω τὴ γλυκάδ' ἀκόμα,
Μαργαρώνα, Μαργαρώ,
ποῦ μὲ φίλησες 'ς τὸ στόμα
κάθε φίλημα γερό.
Καὶ 'ς τὰ στήθια τὰ φουλένια
σοῦ μειναν τὰ δαχτυλένια
σουμιαδάκια μου, θαρρῶ,—
Μαργαρώνα, Μαργαρώ,
Μαργαριταρένια.

Κι' ἂν τ' ἀρνιέσαι μὲ περφάνεια,
Μαργαρώνα, Μαργαρώ,
Μάρτυς μου εἶνε τὰ οὐράνια,
τὸ φεγγάρι τ' ἀργυρό,
μύρια ἀστέρια διαμαντένια
καὶ ἡ βρύσι ἡ κρυσταλλένια
μὲ τὸ φλύαρο νερό,—
Μαργαρώνα, Μαργαρώ,
Μαργαριταρένια!

Ἄχ, γενοῦ ἡ πρώτη πάλι,
Μαργαρώνα, Μαργαρώ.
Ἔλα 'ς τὴ θερμή μου ἀγκάλη,
νὰ βαστάξω δὲν μπορῶ!
Στεῖλε πίσω τὰ προξένεια
γιὰ μιὰ ἀγάπη ψεματένια,
μὴ μοῦ κάμῃς τὸ μωρό,—
Μαργαρώνα, Μαργαρώ,
Μαργαριταρένια.

Μ' ἂν κρατήσῃς τὸ γινάτι,
Μαργαρώνα, Μαργαρώ,
θὰ σοῦ κάμω κ' ἐγὼ κἄτι,
κἄτι πρᾶγμα φοβερό:
'Σ τὸν παπᾶ μὲ τ' ἄσπρα γένεια,
'ς τὴν μοδίστρα τὴ Ματένια
τρέχω καὶ τὸ μαρτυρῶ—
Μαργαρώνα, Μαργαρώ,
Μαργαριταρένια.

(*Ἐξ ἀνεκδότου συλλογῆς*).

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΒΙΖΥΗΝΟΣ

15 Μαΐου

Μερικὰ γλυπτικὰ σκάνδαλα, — ἂν ἐπιτρέπεται νὰ τὰ ὀνομάσωμεν οὕτω, — θὰ μας ἀπασχολήσουν σήμερον. Ἡ συσσώρευσίς των ὀφείλεται εἰς τὴν ἀξιέπαινον μανίαν, ὑψ' ἧς τελευταῖον κατελήφθημεν, νὰ τιμήσωμεν δι' ἀνδριάντων ὅλους τοὺς ἐθνικοὺς ἥρωας καὶ ὅλους τοὺς ἐθνικοὺς εὐεργέτας. Φαίνεται δὲ ὅτι εἴμεθα ἐκ φύσεως τοιοῦτοι, ὥστε, ὅσον ἡ μανία μας αὐξάνει, τόσον καὶ τὰ σκάνδαλά μας πολυπλασιάζονται. Τρεῖς ἀνδριάντες σήμερον, τρία σκάνδαλα· δεκατρεῖς ἀνδριάντες μεθαύριον, δεκατρία σκάνδαλα. Μὴν ἀνησυχεῖτε· ἡ ἀναλογία εἶνε εὐθεῖα.

Ἀκούσατε λοιπὸν τὸ πρῶτον: Ὁ ἀνδριὰς τοῦ Βύρωνος θἀποκαλυφθῇ προσεχῶς ἐν Ἀθήναις μετὰ μεγάλης πομπῆς εἰς μίαν τῶν ὡραιοτέρων καὶ κεντρικωτέρων θέσεων τῆς πόλεως, εἰς τὴν μεγάλην Πλατεῖαν τῆς Ἐκθέσεως καὶ ἀκριβῶς εἰς τὸ ἀλσίδιον τὸ παρὰ τὴν καμπὴν τῆς λεωφόρου Ἀμαλίας. Τόρα ἀνιδρύεται τὸ βάθρον, ἐφ' οὗ θὰ στηθῇ ὁ ἀνδριάς. Τὸν ἠγοράσαμεν ἀδρῶς καὶ τὸν στήνομεν ὡς ἔργον τοῦ διασήμου γάλλου γλύπτου Φαλκονιὲρ (τοῦ ὁποίου φέρει καὶ τὴν ὑπογραφήν) καὶ ὅμως οἱ ἰδόντες αὐτὸν βεβαιοῦσιν ὅτι εἶνε τερατούργημα, τοῦ ὁποίου πάντως ἀθῶος εἶνε ὁ κατὰ τύπους ὑπεύθυνος. Ὁ Φαλκονιὲρ εἶχε λάβει παραγγελίαν τοῦ ἀνδριάντος, ἀλλ' ὁ θάνατος δὲν ἀφῆκεν αὐτὸν νὰ τὴν ἐκτελέσῃ· τὴν ἐξετέλεσαν δὲ ἀδέξιοι μαθηταί του ὅπως-ὅπως διὰ νὰ μὴ χάσῃ ἡ οἰκογένεια τὰ χρήματα. Οὕτω κατωρθώσαμεν νὰποκτήσωμεν, ἀντὶ κ' ἐγὼ δὲν ἠξεύρω πόσων χιλιάδων λιρῶν, γλυπτικὸν ἔργον ἀντάξιον τῶν παρὰ τὴν Ἀκαδημίαν ὁμοιωμάτων τοῦ Σωκράτους καὶ τοῦ Πλάτωνος.

Ἀκούσατε τόρα τὸ δεύτερον: Παρὰ τὸ ἀρχαῖον Στάδιον τὸ ἀνακαινιζόμενον δαπάναις τοῦ Ἀβέρωφ, θὰ στιθῇ εὐγνωμόνως τὸ ἄγαλμα τοῦ ἐθνικοῦ εὐεργέτου. Τὸ φυσικὸν ἦτο βέβαια νὰ προκηρυχθῇ διαγωνισμὸς μεταξὺ τῶν ἑλλήνων, ἢ καὶ ξένων ἀκόμη καλλιτεχνῶν, καὶ μία κατάλληλος ἐπιτροπὴ νὰ ἐγκρίνῃ τὸ καλλίτερον πρόπλασμα. Τίποτε ἀπὸ αὐτά· ὁ ἀνδριὰς παρηγγέλθη ἀπευθείας πρὸς τὸν κ. Βροῦτον. Δὲν θέλομεν νὰ εἰπωμεν ὅτι ὁ κ. Βροῦτος,— περὶ τῆς καλλιτεχνικῆς ἀξίας τοῦ ὁποίου εἶνε ἄλλοθεν γνωστὸν εἰς τοὺς ἀναγνώστας τῆς «Εἰκ. Ἑστίας» τί φρονοῦμεν, —δὲν θὰ ἐκτελέσῃ ἐν συνειδήσει τὴν παραγγελίαν. Θέλομεν νὰ εἰπωμεν μόνον ὅτι τὰ ἐπὶ τούτῳ ὄχι ἄδικα παράπονα τῶν ἄλλων καλλιτεχνῶν ἀπετέλεσαν σκάνδαλον, τὸ ὁποῖον κάλλιστα ἠδύνατο νὰ προληφθῇ.

Ἀλλὰ διὰ νὰ ᾖξιξετε ἀκούσατε τὸ τρίτον: Εἰς τὸν Πειραιᾶ ἀπεκαλύφθη τὴν π. Κυριακὴν μέρα-μεσημέρι ὡς ἀνδριὰς τοῦ στρατηγοῦ Καραϊσκάκη, τί νομίζετε; — ὁ «Ἕλλην πολεμιστὴς» τοῦ μακαρίτου Φιτάλη! Ὁ κύριος Δήμαρχος φαίνεται ὅτι εἰς τὴν περίστασιν ταύτην ἐφήρμοσε τὸ γραφικὸν «ὁ δεχόμενος προφήτην εἰς ὄνομα προφήτου μισθὸν λήψεται·» ἀλλὰ ὁ κόσμος δὲν ἔπρεπεν ἐπ' οὐδ' οὐδενὶ λόγῳ νἀνεχθῇ τὴν ἱεροσυλίαν αὐτήν. Ἐχάθησαν λοιπὸν οἱ Ἀλκιβιάδαι εἰς τὰς ἡμέρας μας; Δὲν θὰ ἦτο ἀνάγκη νὰ συντρίψουν τὸν ἄλλως ὡραῖον ἀνδριάντα θὰ ἤρκει νἀποξέσουν τὸ ὄνομα τοῦ Καραϊσκάκη καὶ νὰ ἐπιγράψουν τὸ ἔργον μὲ τὸν ἀληθῆ αὐτοῦ τίτλον.

Λέγεται ὅτι καὶ ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς ἠπόρησε διὰ τὸ πραξικόπημα καὶ μὲ τὴν συνήθη του εἰρωνείαν ἠρώτησε κατὰ τὰ ἀποκαλυπτήρια τὸν κ. Δήμαρχον:

— Μὰ εἶνε αὐτὸς ὁ στρατηγός;

Δὲν εἶνε γνωστὸν τί ἀπήντησεν ὁ κ. Δήμαρχος· ἀλλὰ καὶ τί ἄλλο εἶχε νἀπαντήσῃ ἀπὸ τοὺς λόγους, τοὺς ὁποίους τοῦ βάζει εἰς τὸ στόμα τὸ σημερινὸν «Σκρίπ»·

— Πῶς ὄχι, Μεγαλειότατε; Δὲν βλέπετε ἀπὸ κάτω τὸ ὄνομά του;

Γρ. Ξ.

ΑΝΑΒΑΤΗΣ ΟΥΧΙ ΑΝΕΛΚΥΣΤΗΡ

Ἀφ' ὅτου καὶ παρ' ἡμῖν ἐγένετο γνωστὸν τὸ ὄργανον, δι' οὗ ἀκόπως ἀνέρχεται τις εἰς τὰ ὑψηλότερα τῆς οἰκίας πατώματα, μετεφράσθη ἡ Γαλλικὴ λέξις ascenseur διὰ τοῦ *ἀνελκυστήρ*. Ὡς πρὸς τὴν σημασίαν καὶ τὸν σχηματισμὸν ἡ νέα λέξις αὕτη ἔχει καλῶς, ἀλλ' ὡς πρός τινα ἄλλα οὐχί, ἅτε προσκρούουσα εἰς γλωσσικά τινα ἀξιώματα, ἄριστα διατυπωθέντα ὑπὸ τοῦ ἀειδίμου Κοραῆ, καὶ ἄτινα, φρονῶ, ἔπρεπε πάντοτε νὰ ἔχωσι πρὸ ὀφθαλμῶν ὅσοι τῶν νεωτέρων Ἑλλήνων εἴτε ἐκ τῆς ἀρχαίας γλώσσης παραλαμβάνουσιν ἄγνωστον τῇ νεωτέρᾳ λέξιν εἴτε καὶ νέαν ὅλως πλάττουσιν, ὅπως καὶ τὸν ἀνελκυστῆρα, πρὸς ὀνομασίαν νέων πραγμάτων.

Ὁ Κοραῆς ἐδίδαξε πρῶτον, ὅτι ἁμαρτάνουσιν ὅσοι παραλαμβάνουσι μὲν ἐκ τῆς ἀρχαίας γλώσσης ἢ καὶ πλάττουσι νῦν ἐκ τοῦ ὑλικοῦ αὐτῆς μίαν λέξιν, ἧς τὰ στοιχεῖα εἶναι παντάπασιν ἄγνωστα τῇ νῦν λαλουμένῃ, καταρρονοῦσι δὲ λέξεων Ἑλληνικωτάτων, διότι συμβαίνει νὰ εἶναι πασίγνωστοι σήμερον· ἐνῷ τοὐναντίον, τοῦτο ὤφειλε νὰ εἶναι μέγα καὶ κύριον συστατικὸν αὐτῶν[1]· ἔπειτα δ' ὅτι ἡ κατὰ πρῶτον πλαττομένη ἢ ἐκ τῆς ἀρχαίας παραλαμβανομένη λέξις δὲν πρέπει νὰ εἶναι τοιαύτη ὥστε νὰ μένῃ ἀεὶ μεμονωμένη, ἀλλ' ἀνάγκη καὶ ἄλλαι ἐξ αὐτῆς καὶ παρ' αὐτὴν νὰ δύνανται νὰ ληφθῶσιν ἢ νέαι νὰ σχηματισθῶσιν, ὥστε ν' ἀπαρτισθῇ πᾶσα ἡ ἀπαιτουμένη σειρὰ ἢ οἰκογένεια[1].

Πρὸς ἀμφότερα τἀξιώματα ταῦτα προσκρούει προφανῶς ἡ νέα λέξις ***ἀνελκυστήρ***, ἤτοι καὶ παντάπασιν ἄγνωστα τὰ στοιχεῖα αὐτῆς εἶναι σήμερον καὶ δύσκολον εἶναι νὰ ληφθῶσιν ἐκ τῆς ἀρχαίας ἢ πλασθῶσι νῦν τὰ μεθ' ὧν ὀφείλει νὰ συνδεθῇ εἰς ἀπαρτισμὸν οἰκογενείας πλήρους, καὶ λέξιν ἄλλην γνωστοτάτην ἐν πᾶσι τοῖς χρόνοις παραγκωνίζει, λέγω τὴν λέξιν ***ἀναβάτης***, παρ' ἣν καὶ τὸ ῥῆμα ***ἀναβαίνω ἀνέβην θ' ἀναβῶ*** καὶ ὄνομα ***ἀνάβασις*** κτλ. εὐχρηστοῦσιν, καὶ πρὸς τούτοις ἔχει καὶ τὸ προτέρημα ὅτι κλίνεται ὑπὸ πάντων ὁμοίως καὶ εὐκόλως, ἐνῷ ὁ ***ἀνελκυστὴρ θ' ἀναγκασθῇ*** νὰ διχασθῇ καὶ δὴ νὰ λέγηται μὲν ***ἀνελκυστῆρας***, νὰ γράφηται δ' ***ἀνελκυστήρ***.

Πλὴν τῶν ἀνωτέρω λόγων ὑπάρχει καὶ τις ἕτερος συνηγορῶν ὑπὲρ τῆς χρήσεως τῆς λέξεως ταύτης, ὅτι ἐν Κρήτῃ σῴζεται δηλοῦσα τὸ ὄρθιον ἐκεῖνο ξύλον, ὃ συνάπτον τὴν περιστρεφομένην μύλην (***ἀπανειταρία*** ἐν Κυθήροις, ἐν Κρήτῃ δ' ***ἀπάνω μύλι***) μετὰ τῆς ὑπὸ τοῦ ὕδατος πληττομένης καὶ οὕτω κινουμένης ***πτερωτῆς***, χρησιμεύει εἰς ἀνύψωσιν ἢ καταβίβασμὸν τῆς μύλης καὶ δὴ εἰς κατασκευὴν λεπτοτέρων ἢ ἀδροτέρων ἀλεύρων[2].

Νομίσῃ δὲ μηδεὶς ὅτι διὰ μὲν τοῦ ***ἀνελκυστήρ***, ἅτε εἰς—τὴρ λήγοντος δηλοῦται ὄργανον, διὰ δὲ τοῦ ***ἀναβάτης*** οὐχί. Διότι καὶ τὰ εἰς—***της*** καὶ τὸ πάλαι καὶ σήμερον ἔτι δηλοῦσι πλὴν τοῦ δρῶντος προσώπου, κατά τινα προσωποίησιν, καὶ τὸ ὄργανον· πρβλ. τἀρχαῖα ***διαβήτης, ἐπενδύτης, ὀδοντοξέστης, λιθοπρίστης*** (=πρίων) κτλ. καὶ τὰ νεώτερα ***δάφτης, δείχτης, ζεύ(κ)της, καθρέπτης, ξύστης*** καὶ ***τυροξύστης, σύρτης, σφίχτης, σφάχτης, ταράχτης, τρίφτης, πιπεροτρίφτης, φράχτης*** κτλ. Κατ' αὐτὰ ὠνομάσθη ***ἀναβάτης*** ἀπὸ αἰώνων ὑπὸ τῶν Κρητῶν καὶ τὸ ὄργανον δι' οὗ ἀναβιβάζεται (καὶ καταβιβάζεται βέβαια, ἀλλ' ἀπὸ τοῦ κυριωτέρου ἡ ὀνομασία) ἡ μύλη, καὶ δύναται καὶ ὑφ' ἡμῶν νὰ ὀνομάζηται οὕτω τὸ ὄργανον δι' οὗ ἀναβιβάζονται καὶ καταβιβάζονται εὐκόλως καὶ ἀκόπως οἱ ἄνθρωποι εἰς τὰ ὑψηλότερα πατώματα τῶν οἰκιῶν, ἄλλως τε καὶ ἀφοῦ τὸ προταθὲν ἀνελκυστὴρ οὔτε ἐγνώσθη οὔτε ἐρριζοβόλησεν εἰσέτι ἐν τῇ νῦν λαλουμένῃ.

Ἐὰν δέ τις κρίνῃ ὅτι ἡ λέξις ***ἀναβάτης*** ἐπειδὴ δηλοῖ τὸν ἱππέα, δὲν πρέπει ἢ δὲν δύναται νὰ προσληφθῇ εἰς δήλωσιν καὶ τοῦ ὀργάνου, ἂς ἐνθυμηθῇ ὅτι ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς ἀπὸ αἰώνων πολλῶν ὑπερεπήδησεν αὐτήν, τὴν ἄλλως ἀνύπαρκτον δυσκολίαν, ὀνομάσας διὰ τοῦ ὀνόματος ***καβαλλάρης*** καὶ ***καβαλλαρία*** τὴν μεσαίαν καὶ ὑψίστην δοκὸν ἢ τὸ ὕψιστον μέρος τῆς κυρτῆς στέγης τῶν οἰκιῶν. Χρῆσις ἄρα ὑπὸ τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ ἀπὸ αἰώνων κεκυρωμένη δὲν δύναται νὰ εἶναι ἀπόβλητος.

Ἀλλ' ἐὰν τις τέλος φρονῇ, ὅτι τοῦ προτεινομένου ***ἀναβάτης*** (ἂν καλῶς ἐνθυμοῦμαι, προετάθη ἤδη καὶ ὑπ' ἄλλου ἡ λέξις, ἀλλ' ὡς φαίνεται, δὲν ὑπεστηρίχθη προσηκόντως καὶ ἴσως τούτου ἕνεκα δὲν ἐγένετο ἀποδεκτή) ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ πρέπει νὰ γίνῃ χρῆσις, τότε ἂς εἰσαχθῇ τοὐλάχιστον τὸ ὄνομα ***ὁλκὸς*** ἢ ***ἀνολκός***, ὃ καὶ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις ἦτο ἐν χρήσει σημαῖνον μηχάνημά τι, δι' οὗ ἀνείλκον (καὶ καθείλκον) τὰ πλοῖα εἰς τὴν ξηρὰν (ἢ εἰς τὴν θάλασσαν), καὶ ὃ προφανῶς πολὺ εὐσχηματιστώτερον καὶ συντομώτερον τοῦ ἀνελκυστήρ ἢ ἀνελκυστῆρας εἶναι. Ὅτι δὲ καὶ ὀνόματα λήγοντα εἰς —ος ἐδήλουν τὸ ὄργανον, μανθάνει τις εὐκόλως ἂν ἐνθυμηθῇ μόνον τὸ ***δοκὸς ζυγὸς*** κτλ.

ΠΟΔΗΛΑΤΗΣ ΟΥΧΙ ΠΟΔΗΛΑΤΙΣΤΗΣ

Κάλλιστα μὲν ὁ μακαρίτης Ἰσ. Σκυλλίτσης ἔπλασε τὴν λέξιν ***ποδήλατον***, ἀτόπως δ' οἱ ἐπ' ἐσχάτων τὸ ***ποδηλατιστὴς*** κατὰ τὸ Γαλλικὸν vélocipédiste, ἐνῷ πρόχειρος ἦτο ὁ σχηματισμὸς τοῦ ***ποδηλάτης*** (ὁ διὰ τῶν ποδῶν ἐλαύνων τὸ μηχάνημα), παρ' ὃ θὰ ἐσχηματίζετο εὐκόλως καὶ ῥῆμα ***ποδηλατῶ ἐποδηλάτησα θὰ ποδηλατήσω*** πρβλ. ***κωπηλάτης*** (ὁ διὰ τῶν κωπῶν ἐλαύνων τὸ πλοῖον) ***κωπηλατῶ ἐκωπηλάτησα, ἰχνηλάτης*** (ὁ κατὰ τὰ ἴχνη ἐλαύνων) ***ἰχνηλατῶ, ἰχνηλάτισα, ῥινηλάτης ῥινηλατῶ ἐρρινηλάτησα, ζευγηλάτης*** (ζευγολάτης σήμερον) ***ζευγολατῶ*** κ.τ.λ. Κατ' αὐτὰ ἄρα ὀρθῶς θὰ λέγηται ***ποδήλατον ποδηλάτης ποδηλατῶ ποδηλασία ποδηλατικὸς*** (Σύλλογος) ***ποδηλατικώτατος*** κτλ. κτλ.

Γ. Ν. ΧΑΤΖΙΔΑΚΙΣ

[1] Πρβλ. Ἐπιστολῶν τόμ. Α' σελ. 464 «Πέμπω εἰς τοὺς κόρακας τὸν γυδαϊσμὸν ἐκείνων ὅσοι χωρὶς πολυχρόνιον μελέτην καὶ συνεχῆ παραλληλισμὸν μετὰ τῆς παλαιᾶς ἐπιβάλλονται νὰ *φκιάσωσι τὴν νέαν· ἀλλ' ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος πάλιν δὲν μὲ φαίνεται καλὸν μὲ πρόφασιν Ἑλληνίσεως νὰ τὴν γυμνώσωμεν ἀπὸ λέξεις ἀναλογικάς*, τὰς ὁποίας ἐνδεχόμενον εἶναι νὰ ἐπόφερε καὶ τὸ στόμα τοῦ Πλάτωνος καὶ τοῦ Ξενοφῶντος». (περὶ τοῦ ἀναβάτης προκειμένου τὸ πρᾶγμα εἶναι βέβαιον· καὶ 459 «Τὸ *δέπω* ἄλλο δὲν εἶναι παρὰ τὸ *κλίνω*· ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ τὰ δύο εἶναι Ἑλληνικά, μὲ φαίνεται ἡ *κλίσις* καὶ τὸ *κλίνω πρέπει νὰ ἔχωσι τὴν προτίμησιν διὰ τὸ σαφέστερον*».

[2] Πρβλ. Κοραῆ Ἐπιστολῶν Α'. 466—7 «Χρειάζεται λοιπὸν ἐνταῦθα *ὀνομαθεσία*, ἤγουν νὰ βαπτίσωμεν τὸ νεογέννητον τοῦτο πρᾶγμα διὰ τοὺς Γραικοὺς· ἀλλ' ἡ ὀνομαθεσία ἔχει καὶ αὐτὴ τοὺς κανόνας της, ἕνας εἶναι τὸ νὰ μὴ βαπτίζωμεν μὲ νέα ὀνόματα, ἂν δὲν εἴμεθα πρότερον βέβαιοι ὅτι δὲν εἶναι βαπτισμένον τὸ πρᾶγμα μὲ λέξιν ἑλληνικήν, διὰ νὰ μὴ πέσωμεν εἰς τὴν αἵρεσιν τῶν Ἀναβαπτιστῶν . . .»

ΕΘΝΙΚΑΙ ΥΒΡΕΙΣ[1]

Οὐχ ἥττονος περιφρονήσεως ἠξίωσεν ὁ νεώτερος ἑλληνισμὸς τοὺς Ἑβραίους καὶ τοὺς Ἀθιγγάνους. Καὶ εἰς μὲν τῶν Ἑβραίων τὴν ἐξύβρισιν συνετέλεσε πλὴν τῆς ἐναντίον αὐτῶν ὡς σταυρωτῶν τοῦ Χριστοῦ ἀντιπάθειαν καὶ ἡ ἐγνωσμένη αὐτῶν φιλοχρηματία, ἥτις ἄλλως, εἰρήσθω καὶ τοῦτο, κατέστησεν αὐτοὺς ἀπ' αὐτῶν ἤδη τῶν μεσαιωνικῶν χρόνων ἀντιζήλους τῶν Ἑλλήνων ἐν τῇ ἐμπορίᾳ. Ἐκ τοιούτων λόγων ἐξεπήγασαν αἱ ἑπόμεναι περὶ Ἑβραίων παροιμίαι.

—Φωνάζει 'σὰν Ἑβραῖος.
—Βρωμᾷ ὁ Ἐβρὸς κ' ἡ τύχη του, βρωμοῦν καὶ τὰ καλά του.
—Ἀνακατόνεται 'σὰν τὸν Ὀβρὴ 'ς τὸ κουμμέρκι.
—Σὰν ὁ Ὀβρὴς τὴν κόττα.
—Ὀβρὴς ὅταν φτωχύνῃ τὰ παλιὰ δεφτέρια πιάνει.
—Ὁ θεὸς νὰ σε φυλάῃ ἀπὸ μουφλούζη Ἑβραίο.

Οἱ δὲ Ἀθίγγανοι ἢ μᾶλλον Ἀτσίγγανοι, οἱ κοινῶς Γύφτοι (Αἰγύπτιοι) λεγόμενοι, ἔγειναν ἀπὸ τῆς διὰ τῶν ἑλληνικῶν χωρῶν εἰσελάσεως αὐτῶν περὶ τὰ τέλη τοῦ δεκάτου τετάρτου αἰῶνος εἰς τὰς εὐρωπαϊκὰς χώρας μισητοὶ καὶ παρ' Ἕλλησιν ὡς καὶ παρὰ τοῖς λοιποῖς Εὐρωπαίοις. Ἡ παροιμιώδης αὐτῶν ἀκαθαρσία, ἡ νομαδικὴ αὐτῶν σκηνοπηγία, αἱ μαντικαὶ μαγγανεῖαι τῶν περιφορήτων τούτων χαλκέων, τὸ ἐπαιτικὸν καὶ ἁρπακτικόν, τὸ κακότροπον καὶ ἐν πολλοῖς ὕποπτον τοῦ βίου αὐτῶν κατέστησαν αὐτοὺς οὐ μόνον ἐπιφόβους εἰς τοὺς Ἕλληνας, ἀλλὰ καὶ ἀξίους πολλαπλῆς περιφρονήσεως, διατυπωθείσης εἰς πολλὰς παροιμίας.

—Γύφτος κρούει, Γύφτος σκούζει.
— Γύφτικο 'σπίτι καίεται καὶ βιὸ λογαριάζει.
—Ἔμπα 'ς τὰ Γυφτόπουλα.
—Σ' τοὺς Γύφτους γιὰ προζύμι.
—Ὅλοι οἱ Γύφτοι μιὰ γενειά.

Ἀλλὰ περὶ Γύφτων ὄντος τοῦ λόγου δὲν δύναμαι νὰ μὴ ὑπομνήσω τὸν ἀναγνώστην τὴν ἐν τῷ τετάρτῳ καὶ τῷ ἕκτῳ ᾄσματι τοῦ Διάκου τοῦ Ἀριστοτέλους Βαλαωρίτου θαυμασίαν εἰκόνα, ἣν ἐχάραξεν ὁ ποιητής, παριστάνων τὸν Γύφτον ἐπισύροντα ἐφ' ἑαυτὸν τὴν κατάραν του ἑλληνικοῦ λαοῦ. Οὐδ' εἶνε ὀλιγώτερον ποιητικὴ ἡ ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ ποιητοῦ παράστασις τοῦ βασανισμοῦ τοῦ Κατσαντώνη ὑπὸ τῶν Γύφτων καὶ ἡ ἀληθῶς ὀυαλτερσκώττειος ἐκείνη σελὶς τῶν εἰς τὸν Διάκον Προλεγομένων, ἐν ᾗ ὁ ποιητὴς ἐζωγράφησε τὸν Γύφτον.

« Ὑπερανω πάσης ἄλλης βασάνου, λέγει ὁ Βαλαωρίτης, πάσης ἄλλης περιφρονήσεως, ἔθεσα πλησίον τοῦ Διάκου, ἀφ' ἧς στιγμῆς συνελήφθη μέχρι τοῦ μαρτυρίου, ἀνώνυμον καὶ εἰδεχθῆ δαίμονα τὸν ***Γύφτον***.

»Ἴδεται ὅτι, ἂν ποτε ἐπὶ πλοίου, ἐν μακραῖς καὶ ὑπερωκεανείοις θαλασσοπορίαις ἐνσκήψῃ ἐπιδημία, ἐκ δὲ τῶν νοσούντων ὑπάρχῃ τις θανατηφόρως προσβεβλημένος, λάβρος, ἀπαθής, ἀποτρόπαιος, ἐν ἀποστάσει τινὶ ὄπισθεν τῆς πρύμνης, ἐμφανίζεται ὁ καρχαρίας, ἀλάνθαστος οἰωνὸς τοῦ ἐπικειμένου πένθους, μνῆμα περιπλανώμενον, ἀδηφάγον, προσμένων νὰ καταβροχθίσῃ τὸ πτῶμα ἅμα παραδιδόμενον εἰς τὰ κύματα. Τοιοῦτος κατὰ τὸν μέγαν καὶ φοβερὸν διάπλουν τοῦ Ἑλληνισμοῦ τυγχάνει ὁ Γύφτος.

»Ὑπῆρξε τὸ ὄργανον τῆς στρεβλώσεως, ὁ βρόχος τῆς ἀγχόνης, ὁ πολυμήχανος ἐφευρετὴς τῶν βασάνων ἐν ταῖς χερσὶ τῶν κατακτητῶν, καὶ τὸ ἔργον αὐτοῦ ἐξεπλήρωσεν ἐκθύμως, πιστῶς, ἐντρυφῶν καὶ ἀγαλλόμενος ὁσάκις εἰς τοὺς ὄνυχας αὐτοῦ παρεδίδετο τὸ σφάγιον.

»Ἀγνοῶ ἂν ἡ ἐπικατάρατος αὕτη φυλή, ἀρχαία ὡς ὁ Κάϊν, κατὰ τὰς πολυειδεῖς φάσεις τοῦ μυστηριώδους βίου της περιῆλθέ ποτε εἰς τὴν ἐξαχρείωσιν, εἰς ἣν ἔρθασε διοδεύουσα τὴν ἑλληνικὴν χώραν, προαιώνιος ἀκόλουθος τῆς καταστροφῆς καὶ τοῦ ὀλέθρου.

»Ὑπάρχουσιν ἔτι παρ' ἡμῖν οἱ ἀπαίσιοι οὗτοι σκώληκες, ἀδιαπαύστως περιπλανώμενοι, πελιδνοί, δυσώδεις, ὡς ἀγέλαι ἀκατονομάστων κτηνῶν, οἰκτρὰ καταγώγια ὑπαρωτάτων διαδοχικῶν ἀσθενειῶν, φέροντες ἐπὶ τῶν ὤμων, δίκην παμμεγέθους κοχλίου, τὰς ζοφερὰς σκηνάς των καὶ σύροντες μεθ' ἑαυτῶν τὸν ἄκμονα, τὴν σφύραν, τὰς τανάγρας, τὴν φύσσαν ἐκ δύο ἀσκῶν συγκεκροτημένην, τοὺς ἄνθρακας, τεμάχιά τινα ἀκατεργάστου σιδήρου καὶ σχεδὸν πάντοτε λιμώττοντας κύνας, μέλανας αἰλούρους ἢ ἀλυσιδέτους ἄρκτους πρὸς ἐπίδειξιν, ὅθεν πολλάκις ***Ἀρκουδόγυφτοι*** προσαγορεύονται.

»Μετέρχονται τὴν χειρομαντείαν καὶ συνθέτουσι παράδοξα φάρμακα οὐχὶ πρὸς θεραπείαν ἀσθενειῶν ἢ τραυμάτων, ἀλλ' ὅπως δι' αὐτῶν προκαλῶσιν ἐξαμβλώσεις, τεκταίνωνται μαγγανείας καὶ παντὸς εἴδους ἀθεμιτουργίας.

»Ἄθεοι, ἀπάτορες, ἀκοινώνητοι, οὐδέποτε μεριμνῶντες περὶ τῆς ἐπιούσης, ἀγνοοῦντες πόθεν ἔρχονται ἢ ποῦ πορεύονται, ἐν τῇ ἀποκτηνώσει αὐτῶν ἀσεβῶς ἐναγκαλιζόμενοι ἀντὶ τῆς συζύγου τὴν θυγατέρα· ὁσάκις προσέρχονται εἰς τινα τῶν ἡμετέρων πόλεων συνήθως διαμένουσι σκηνῖται ἐκτὸς τοῦ περιβόλου, ὡσανεὶ συναισθανόμενοι τὴν ἀπέχθειαν, ἣν ἀείποτε διεγείρει ἡ παρουσία των, ἢ μὴ ἀποτολμῶντες νὰ ἴδωσι κατὰ μέτωπον τὴν κοινωνίαν ἣν ἐβασάνισαν.

»Τοιούτου ἀνθρωπομόρφου τέρατος δὲν ἠθέλησα νὰ παραλείψω τὴν ἀπεικόνισιν, ἐξορύξας συναμα ἐκ τῶν πολυτίμων τῆς ὑημώδους γλώσσης μεταλλείων τὴν καταλληλον κυριολεξίαν πρὸς καθιέρωσιν τῶν ἰδεῶν καὶ τῶν φράσεων, δι' ὧν

[1] Ἴδε σελ. 154.

ΑΝΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

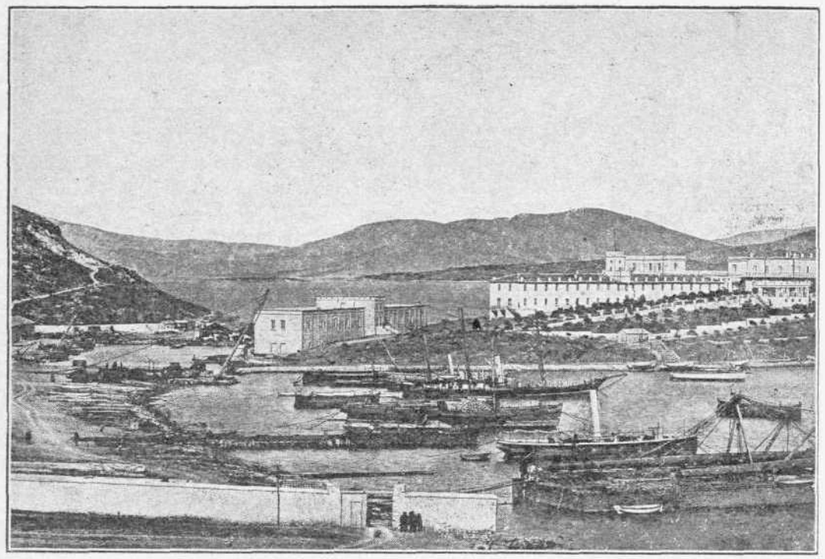

Ὁ Ναύσταθμος

» ἤκουσα πολλάκις τὸν λαὸν νὰ χαρακτη-
» ρίζῃ καὶ νὰ περιγράφῃ ἐκεῖνα τοῦ Ἅδου
» τὰ μιαρὰ ἐκβράσματα.» [1]

Ἐκ δὲ τῶν λαῶν τῆς δυτικῆς Εὐρώπης εἰς τοὺς Γάλλους ἀναφέρεται τὸ παροιμιακὸν δίστιχον τῶν Θηραίων

Οἱ Φραντσέζοι ὅταν πεινοῦσι
τάρλα τάρλα τραγουδοῦσι.

Παράδοξος δὲ εἶνε ἡ παροιμία ***Τόσο καλὸ νά 'χῃ ἡ ψυχή του ὅση ἡσυχία ἔχει τοῦ Φράγκου τὸ καπέλλο,*** ἥτις ὅλως ἀνεπαρκῶς ἡρμηνεύθη ὡς λεγομένη ἐπὶ τῶν ἐξ ὑποκρισίας κακῶς εὐχομένων.

Ἂν εἰς τὰς ἤδη καταλεχθείσας ὕβρεις καὶ περιφρονητικὰς ἐκφράσεις περὶ ξένων ἐθνῶν προσθέσωμεν τὸ ***ῥούσικο μεθύσι,*** ὑπομιμνήσκον τὰ περὶ τῆς ἀρχαίας σκυθικῆς πόσεως, τὸ ***Μπαβαρέζος,*** ὅπερ πλέον ἢ ἅπαξ ἐλέχθη ἐπὶ ἐμπαιγμῷ ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς ἀντιβασιλείας, καὶ τὸ ***Ἀλτζεριῆνος,*** ὅπερ εἶχεν ἀποδῆ ἐν τοῖς χρόνοις τῆς δουλείας συνώνυμον πρὸς τὸν πειρατήν, ἐξηντλήσαμεν, νομίζω, τὸν κατάλογον τῶν τοιούτων παρὰ τοῖς νέοις Ἕλλησιν ἐθνικῶν ὕβρεων.

Ἀλλ' ὁ Ἕλλην, κενώσας τὴν φαρέτραν του κατὰ τῶν ἀλλοφύλων, δὲν ἤργησε νὰ στραφῇ καὶ καθ' ἑαυτοῦ. Δὲν θέλω νἀναφέρω τὴν παρά τινων τῶν ἐν Ἀγγλίᾳ ἰδίως ὁμογενῶν περιφρονητικὴν φρασιν τῶν ὀνομάτων ***Γραικὸς*** καὶ ***Ῥωμηὸς*** περὶ τῶν ἐν Ἑλλάδι ὁμοφύλων. Πρὸς τί νὰ κακίζωμεν τοὺς μακρὰν τῆς πατρίδος ζῶντας ὁμοεθνεῖς ἐπὶ διασυρμῷ τοῦ ὀνόματος, ὅπερ ἐπέβαλεν εἰς ἡμᾶς ὡς ἐθνικὸν ἡ Ῥωμαιοκρατία, ἀφ' οὗ καὶ ἡμεῖς αὐτοὶ στρέφομεν αὐτὸ καθ' ἡμῶν αὐτῶν, ὅταν θέλωμεν νὰ δηλώσωμεν τὰς ἐθνικὰς ἡμῶν κακίας, ἃς οἱονεὶ νομίζομεν ἐνσαρκωμένας εἰς τὰ ὀνόματα Ῥωμηὸς καὶ Ῥωμηοσύνη; Ἡ δὲ λαϊκὴ σοφία διὰ τῶν παροιμιῶν αὐτῆς οἱονεὶ ἐπέρχεται συνεπίκουρος τῆς τοιαύτης πρὸς τὸν Ῥωμηὸν περιφρονήσεως.

—Τὴν πρώτη γνῶσι τοῦ Ῥωμηοῦ νὰ τὴν ἔχῃ τὸ σκυλί μου καὶ τὴν ὕστερνή ἂς τὴν ἔχῃ τὸ παιδί μου.

—Οἱ Ῥωμηοὶ ἔχουσι τὴ γνῶσι ἔξω ἀπὸ τὸ φέσι.

—Τοῦ Ῥωμηοῦ ἡ γνῶσι στερνὰ τοὔργεται.

Οὐδ' ἔχομεν ταύτας μόνον τὰς περὶ τῆς ἀγνωσίας τοῦ Ῥωμηοῦ δημώδεις παροιμίας, ἀλλὰ παροιμιώδης ἀπέβη παρ' ἡμῖν τοῖς Ἕλλησι καὶ ἡ ἀσυμφωνία τῶν Ῥωμηῶν, περὶ ἕν τι καὶ μόνον συμφωνούντων, καὶ τοῦτο ἀνεξάρτητον ἀπὸ τῆς ἰδίας αὐτῶν θελήσεως.

Μετὰ δὲ τοῦ ὅλου ἔθνους τὸν ἐμπαιγμὸν ἡ παιγνιώδης σάτυρα τοῦ νέου Ἕλληνος ἐπελήρθη τῶν καθ' ἑκάστας ἑλληνικῶν πατρίδων. Πάντων δὲ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων οἱ μάλιστα διασυρθέντες ὑπῆρξαν οἱ Κρῆτες καὶ οἱ Χῖοι. Καὶ διὰ μὲν τους Κρῆτας ἐξηκολούθησεν ὁ ἀρχαῖος ὀνειδισμός, ὁ ἐπὶ φιλοψευδίᾳ καὶ ἀπιστίᾳ, οὗ ἀπήχησις εἶνε αἱ παροιμίαι

Κρητικὸ κι' ἂν κάμῃς φίλο,
κράτει πάντοτε καὶ ξύλο

Καὶ

Μᾶς ἔννοιωσαν κ' οἱ Κρητικοὶ πῶς εἴμαστε Χανιώται.

Οἱ δὲ Χῖοι, ἂν πιστεύσωμεν τὴν κατ' αὐτῶν καταλαλιὰν τῆς δημώδους παροιμιογραφίας, ἀπέβησάν τι χεῖρον τῶν Ἀβδηριτῶν τῆς ἀρχαιότητος. Τίς δὲν γνωρίζει τὴν φράσιν ***τὴν ἔπαθε χιώτικη*** καὶ τὰς παροιμίας

—Ὅλ' οἱ Χιῶτες εἶν' λωλοὶ
Ποιὸς ὀλίγο ποιὸς πολύ.
— Εἶδες πράσιν' ἄλογο;
Εἶδες καὶ Χιώτη γνωστικό.
— Εἶδες πράσινο ποντικό;
Εἶδες καὶ Χιώτη γνωστικό.

Ἀλλ' ὑπάρχει τοὐλάχιστον καὶ μία παροιμία, ἐν ᾗ ἡ νεοελληνικὴ δυσφημία ἐμοίρασεν ἐξ ἴσου τὴν ἀφροσύνην εἰς τοὺς Χίους καὶ τοὺς Μανιάτας·

Εἶδες πράσιν' ἄλογο;
Εἶδες Χιώτη φρόνιμο.
Εἶδες γουρούνι παστρικό;
Εἶδες Μανιάτη γνωστικό.

Αἱ περίεργοι αὗται παροιμίαι θὰ ἔφερον εἰς τὸν πειρασμὸν νἀρνηθῇ τις τὴν ἀλήθειαν τοῦ λογίου, καθ' ὃ αἱ παροιμίαι εἶνε ἡ δημώδης σοφία, διότι ἀπορεῖ τις τῇ ἀληθείᾳ πῶς ὁ νεώτερος Ἕλλην ἔθηκεν ὡς σκοπὸν τῆς εὐφυολογίας αὐτοῦ ὡς ὄθθεν ἄφρονας δὺο τῶν νεημονεστάτων ἑλληνικῶν λαῶν. Καὶ ἐν τούτοις οἱ Χῖοι, ὡσεὶ μὴ ἀρκούμενοι εἰς τὴν ὑπὸ τῶν λοιπῶν Ἑλλήνων κακολογίαν τῆς ὅλης αὐτῶν νήσου, ἔστρεψαν τὰ ὅπλα καθ' ἑαυτῶν, αὐτοὶ ἐν ἀλλήλοις ὑβριζόμενοι. Καὶ οἱ μὲν Βεσσιανοί, οἱ κάτοικοι τοῦ χωρίου Βέσσαι, ψέγονται ὑπὸ τῶν συννησιωτῶν ἐπὶ τῇ ποικιλίᾳ τῶν γνωμῶν καὶ τῇ δυσχερεῖ μετ' ἀλλήλων συνεννοήσει, τοῦθ' ὅπερ δηλοῖ καὶ ἡ παροιμία

Δεκαχτὼ 'ν οἱ Βεσσιανοὶ
κι' ἔχουν εἴκοσι θεούς.

Οἱ δὲ κάτοικοι τῶν Καρδαμύλων σκώπτονται ἐπὶ τῇ περὶ τὰ ἔργα ἀνικανότητι.

Ἑκατὸ Καρδαμυλίταις
ἕνα γάδαρο 'φορτῶναν.

Ἀλλ' αἱ τοιαῦται παροιμίαι ἀναφέρονται ἐν ἄλλαις παραλλαγαῖς καὶ εἰς ἄλλας ἑλληνικὰς πατρίδας. Οὕτω λέγεται

Δώδεκα Καλαμιτσιῶταις
δεκατέσσερες κουδέντες

καὶ ***Δώδεκα Μυτιληναῖοι φόρτωναν ἕνα γάδαρο καὶ πάλιν ἐφώναζαν Ἀνάθεμα 'στὴν μοναξιά.*** Ἰδιαζόντως δὲ χιακὸν χαρακτῆρα φέρουσιν αἱ παροιμίαι

— Καλὴ 'σπέρα Ξενοῦ
Καλῶς τὸν Λιοντῆ.
—Ἤκουσες τὸ μπούμ;
Ἐγὼ μοῦ 'τανε

λεγόμεναι ἐπὶ τῶν ἄνευ χάριτος καὶ μονοτόνως ὁμιλούντων. Ἰδοὺ δὲ ποία ἡ γέννησις τῶν δύο τούτων παροιμιῶν κατὰ τὴν διήγησιν τοῦ τὸ πρῶτον αὐτὰς ἐκδόντος. «Ἐν χωρίῳ τῆς Χίου Βροντάδῳ ὑπηρέτης ἠρᾶτο νεάνιδός τινος. Τὴν ἑσπέραν μετὰ τὸ πέρας τῆς ὑπηρεσίας του ἀπήρχετο ἵνα κλώσῃ μετὰ τῆς ἀγαπητῆς του. Πρὶν πλησιάσῃ εἰς τὴν οἰκίαν ἐπυροβόλει· φθὰς δ' ὑπὸ τὸ παράθυρόν της ἔρριπτε πετράδια, καὶ ἐκείνη ἀκούουσα τὸ σύνθημα προέβαινεν εἰς τὸ παράθυρον καὶ ἐγίνετο ἡ ἑπομένη συνδιάλεξις. —Καλὴ 'σπέρα Ξενοῦ. —Καλῶς τὸν Λιοντῆ. — Καλὰ 'σαι Ξενοῦ; — Καλὰ Λιοντῆ. — Ἤκουσες τὸ μπούμ; — Ἤκουσά το. — Ἐγὼ μού τανε . . . Μετὰ μακρὰν δὲ διαμονὴν ἐν σιωπῇ ἔλεγε πάλιν —Καλὴ νύκτα Ξενοῦ. — Ἀ τὸ καλὸ Λιοντῆ. Καὶ ἡ Ξενοῦ εἰσήρχετο καὶ ἔκλειε τὸ παράθυρον, ὁ δὲ Λιοντῆς ἐπέστρεφεν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν του, ἕτοιμος νὰ ἐπανέλθῃ τὴν ἐπιοῦσαν πρὸς ἐπανάληψιν τοῦ αὐτοῦ διαλόγου».

[Ἕπεται τὸ τέλος]

ΣΠΥΡ. Π. ΛΑΜΠΡΟΣ

[1] Ἡ διεύθυνσις τῆς «Εἰκονογραφημένης Ἑστίας» ἠναγκάσθη ἐνταῦθα μετὰ λύπης νὰ παραλείψῃ μικρὸν μέρος, δημοσιευθησόμενον ἐν τῇ Καθημερινῇ Ἑστίᾳ.

ΕΣΤΙΑ
ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ
ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΣ ΙΔΡΥΘΕΝ ΤΟΙ 1879

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ἡ Μαργαρώ, ποίημα ὑπὸ *Γεωργίου Βιζυηνοῦ*.
Τὸ Ὀκταήμερον, ὑπὸ *Γρ. Ξ.*
Ἀναβάτης οὐχὶ Ἀνελκυστήρ, Ποδηλάτης οὐχὶ Ποδηλατιστής, ὑπὸ *Γ. Ν. Χατζιδάκι*.
Ἐθνικαὶ ὕβρεις, ὑπὸ *Σπυρ. Π. Λάμπρου*.
Λευκὰ τραγούδια: Ἀνοιξιάτικα, ποιήματα, ὑπὸ *Μ. Α. Μαλακάση*.
Ὁ Χρυσοκάραβος, διήγημα Ἐδγάρδου Πόου (μετ' εἰκόνων), μετάφρασις *Ἐμμανουὴλ Ῥοΐδου*.
Μικρὰ Διάφορα: Ἡ ἀφομοίωσις τῆς τροφῆς, ὑπὸ *Π. Ε. Δρακούλη*.
Προκήρυξις Β' Διαγωνισμοῦ πρὸς συγγραφὴν διηγήματος.
Χρονικά.—Ζητήματα καὶ Ἐρωτήσεις.
Ἡ Ἀλληλογραφία μας.
Ὁ Ναύσταθμος (εἰκών).

Εἰς τὸ προσεχές: Μάϊος, αὐτόγραφον ποίημα ὑπὸ Ἰωάννου Πολέμη.—Ὁ Νεκρός, διήγημα ὑπὸ Ν. Ἐπισκοποπούλου. — Τὸ καράβι, ποίημα ὑπὸ Στεφάνου Μαρτζώκη κτλ.

Αἱ ἐπιστολαὶ καὶ ἐν γένει πᾶν τὸ ἀφορῶν τὴν «Εἰκονογραφημένην Ἑστίαν»: Πρὸς τὸν κύριον ΓΡ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΝ, ***διευθυντὴν τῆς «Εἰκονογραφημένης Ἑστίας» Ἀθήνας.***

"ΛΕΥΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ,,

ΑΝΟΙΞΙΑΤΙΚΑ

1

Τὴ ροδισμένη αὐγούλα χαιρετίζει
Τὸ ἀηδόνι ποὺ στὰ δάση μέσα ψάλλει,
Ἡ λεμονιὰ ἡ πολύκαρπη ποὺ ἀνθίζει,
Τὸ ρόδο μὲ τ' ἀσύγκριτα του κάλλη.

Τὸ πράσινο, τὸ ὁλόξανθο χορτάρι
Τὸ μυρωμένο ἀφίνει ἀνασασμό του,
Χαμόδεντρο καὶ δέντρο καὶ βλαστάρι
Σκορπάει τὸν τρυφερὸ χαιρετισμό του.

Τὸ ἀγέρι φτερουγίζει ἐρωτεμένο
Στὰ δάση, στὰ βουνά, στὰ περιγιάλια
Κ' ἕνα τραγοῦδι ἀφίνουμ μαγεμένο
Θάλασσες καὶ στεριὲς ἀγάλια ἀγάλια.

Κ' ἐνῶ λαμπρὸ καὶ ὑπέρχρυσο προβαίνει
Τῶν ἀστεριῶν τὸ ἀστέρι στὸν αἰθέρα,
Ξαναγεννιοῦνται μέσ' στὴν οἰκουμένη
Τὰ πλάσματα ὅπου χαίρουνται τὴ μέρα.

2

Ὁ Ἥλιος ροδοκόκκινος στὴ δύση
Καμαρωμένος τώρα κατεβαίνει·
Λάμψη, ζωὴ κ' ἐλπίδες νὰ χαρίσῃ
Σὲ τόπους μακρυνοὺς ξαναπηγαίνει.

Τὰ ὑστερνὰ σκορπᾷ φιλήματά του
Ἐδῶ κ' ἐκεῖ καὶ χάνεται καὶ σβύνει
Καὶ μέσ' στὸ φλογερὸ τὸ ἀνάβλεμμά του
Ἡ θάλασσα αἱματόβρεχτη ἔχει μείνει.

Πουλάκια τόρα πλέον δὲν κελαϊδοῦνε
Δυὸ δυὸ μέσ' στὰ δεντρόκλαδα κρυμμένα,
Καὶ μόνο τὰ λουλούδια ἀνθοβολοῦνε
Μὲ τὴ δροσιὰ τοῦ ἀπόβραδου λουσμένα.

Καὶ μέσα στὴν καρδιὰ ποὺ λαχταρίζει
Ἡ ὥρα αὐτὴ γεννᾷ μεγάλη θλίψη,
Θαρρεῖς πῶς ἡ νυχτιὰ ὅπου φτερουγίζει
κ' ἀπ' τὴν ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου δὲ θὰ λείψῃ.

3

Μέσ' στὰ βαθειὰ μεσάνυχτα τὰ μαῦρα
Θερμὸ τὸ μισοφέγγαρο προβαίνει·
Κ' ἐνῶ τὴν πύρινή του δείχτει λαῦρα,
Δροσόλουστη κοιμᾶται ἡ οἰκουμένη.

Δεντρόφυλλο δὲ σιέται, ἰδές, κανένα,
Πουλάκι δὲν ἐλάλησεν ἀκόμα,
Τὸ ἀηδόνι μέσ' στὰ δάση τὰ παρθένα
Ἀνοίγει μόνον κάποτε τὸ στόμα.

Τὰ λουλουδάκια ὡς τόσο ἀνθοβολοῦνε,
Γλυκὰ μεθοῦν τὸν ἥσυχον ἀγέρα
Καὶ μ' εὐωδιὲς οὐράνιες χαιρετοῦνε
Τὴ φύση τὴν πεντάμορφη μητέρα.

Ὅμως τὴν ὥρα αὐτὴ τὴ μαγεμένη,
Ποῦ ἀθῶα θαρρεῖς εἶν' ὅλα κοιμισμένα,
Παρθενικὸ ἡ ἀπείραχτο δὲ μένει
Ἀπ' ὅ,τι ζῇ κ' αἰσθάνεται, κανένα.

Μ. Α. ΜΑΛΑΚΑΣΗΣ

Ο ΧΡΥΣΟΚΑΡΑΒΟΣ [1]

Διήγημα *Ἐδγάρδου Πόου*.-Μετάφρ. *Ε. Δ. Ῥοΐδου*.

Ὅταν ἡ νευρικὴ ἡμῶν ἔξαψις κατηυνάσθη κἄπως μετὰ τὴν ἀπογραφὴν τοῦ θησαυροῦ, βλέπων ὁ Λεγρὰν πόσον ἤμην ἀνυπόμονος νὰ γνωρίσω τὴν λύσιν τοῦ αἰνίγματος, ηὐδόκησε νὰ μ' ἐξηγήσῃ τοῦτο μετὰ πάσης λεπτομερείας.

— Ἐνθυμεῖσαι βεβαίως, μὲ εἶπεν, ὅτι τὴν ἑσπέραν ὅπου ἐσχεδίασα προχείρως τὸν κάραβον ἐδυσαρεστήθην κἄπως ἐκ τῆς ἐπιμονῆς σου νὰ ἰσχυρίζεσαι ὅτι δὲν ἐζωγράφισα κάραβον, ἀλλὰ κρανίον νεκροῦ. Κατ' ἀρχὰς ἐνόμισα ὅτι ἀστειεύσαι, ἔπειτα ἐνθυμηθεὶς τὰς εἰς τὴν ῥάχιν τοῦ καράβου κηλίδας, ἐσκέφθην ὅτι δυνατὸν ἦτο νὰ ἠπατήθης ἐκ τῆς ὁμοιότητος αὐτῶν μὲ ὀφθαλμοὺς καὶ στόμα κρανίου. Ὁπωσδήποτε ἡ εἰρωνεία σου περὶ τῆς ζωγραφικῆς μου ἱκανότητος μ' ἐφάνη ἄδικος ἢ τοὐλάχιστον ὑπερβολική. Δυσαρεστηθεὶς ἐξ αὐτῆς ἡτοιμαζόμην νὰ ῥίψω εἰς τὸ πῦρ τὸ χαρτίον ἢ μᾶλλον τὴν μεμβράνην τὴν ὁποίαν μοῦ ἐπέστρεψες, ὅταν τὸ βλέμμα μου ἔπεσεν ἐπὶ τοῦ σχεδιάσματός μου καὶ πρὸς μεγίστην μου ἔκπληξιν ἐπείσθην ὅτι πράγματι ὑπῆρχεν ἡ εἰκὼν κρανίου ἐκεῖ ὅπου ἐνόμιζα ὅτι ἐσχεδίασα τὴν εἰκόνα καράβου. Ἡ ἀπορία μου ἦτο τοσαύτη, ὥστε ἐπί τινας στιγμὰς μοῦ ἀφῆρεσε τὴν χρῆσιν τοῦ λογικοῦ. Ἅμα συνῆλθον μετέβην, ὡς ἐνθυμεῖσαι, εἰς τὴν ἄλλην ἄκραν τοῦ θαλάμου διὰ νὰ ἐξετάσω ἡσυχώτερα τὴν περγαμηνήν. Στρέψας αὐτὴν ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος παρετήρησα ἀμέσως ἐπ' αὐτῆς τὸ σχέδιον τοῦ καράβου τὸ ὁποῖον εἶχα ζωγραφίσει πρὸ ὀλίγου. Τὸ παράδοξον καὶ ἀνεξήγητον ἦτο ὅτι ἐπὶ τῆς περγαμηνῆς ἐκείνης δὲν ὑπῆρχε πρό τινων στιγμῶν οὐδὲ τὸ ἐλάχιστον ἴχνος εἰκόνος κρανίου, ἀφοῦ κάλλιστα ἐνθυμούμην, ὅτι πρὶν ζωγραφίσω τὸν κάραβον, εἶχα ἐξετάσει αὐτὴν καὶ ἀπὸ τὰ δύο μέρη ζητῶν τὸ δυνάμενον νὰ χρησιμεύσῃ ὡς καθαρώτερον. Ἂν ὑπῆρχε τότε ἐπ' αὐτῆς ὁρατὸν σχέδιον κρανίου, ἀδύνατον ἦτο νὰ μὴ τὸ παρατηρήσω Ἐξ ἅπαντος λοιπὸν ἐνυπῆρχεν εἰς τὴν αἰφνιδίαν αὐτοῦ ἐμφάνισιν μυστήριόν τι τὸ ὁποῖον δὲν ἤμην ἱκανὸς κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην νὰ κατανοήσω. Ἠγέρθην λοιπὸν καὶ ἐγκλείσας μετὰ προσοχῆς τὴν περγαμηνὴν εἰς τὸ χαρτοφυλακιόν μου, ἀνέβαλα πᾶσαν περὶ αὐτῆς σκέψιν εἰς τὴν ὥραν ὅπου θὰ ἤμην μόνος.

Ἀφοῦ ἀνεχώρησες σὺ καὶ ἀπεκοιμήθη ὁ Δίας, ἠσχολήθην ἐπιμόνως εἰς μεθοδικὴν ἐξέτασιν τοῦ ζητήματος ὑπὸ πάσας αὐτοῦ τὰς ἐπόψεις. Πρὸ παντὸς ἄλλου ἔπρεπε νὰ ἐνθυμηθῶ ἀκριβῶς πῶς ἔτυχε νὰ πέσῃ εἰς τὰς χεῖράς μου τὸ τεμάχιον ἐκεῖνο περγαμηνῆς. Τὸ μέρος ὅπου εὕρομεν τὸν κάραβον ἦτο πλησίον τῆς ἀκτῆς οὐχὶ τῆς νήσου, ἀλλὰ τῆς ἀπέναντι ἠπείρου εἰς ἐλαχίστην ἀπόστασιν ἀπὸ τῆς θαλάσσης κατὰ τὴν παλίῤῥοιαν. Ὅταν τὸν συνέλαβα μ' ἐδάγκασεν εἰς τὴν χεῖρα τόσον ὀδυνηρῶς, ὥστε ἠναγκάσθην νὰ τὸν ἀφήσω. Ὁ Δίας, ὁ καθὼς πάντοτε προφυλακτικός, φοβούμενος νὰ ἐγγίσῃ διὰ τῶν γυμνῶν χειρῶν τὸ ἔντομον τὸ ὁποῖον εἶχε πεταχθεῖ πρὸς τὸ μέρος του, ἐζήτει περὶ αὐτὸν φύλλον δένδρου ἢ ἄλλο τι τοιοῦτο, ὅταν ἔτυχε νὰ παρατηρήσωμεν τὸ τεμάχιον μεμβράνης, τὸ ὁποῖον ἐνόμισα χαρτίον, ἡμίχωστον εἰς τὴν ἄμμον τῆς παραλίας πλησίον τῶν συντριμμάτων λέμβου, κειμένων ἐκεῖ πρὸ πολλοῦ, ὡς ἠδυνήθην νὰ εἰκάσω ἐκ τῆς ἐλεεινῆς καταστάσεως τῶν σανίδων.

[1] Ἴδε σελ. 156.

Ὁ Δίας ἔλαβε τὸ τεμάχιον μεμβράνης, ἐτύλιξεν ἐντὸς αὐτοῦ τὸν κάραβον, μὲ τὸν ἔδωκε καὶ εὐθὺς ἔπειτα ἀπήλθομεν ἐπιστρέφοντες εἰς τὴν καλύβην μου. Καθ' ὁδὸν ἀπηντήσαμεν τὸν ὑπολοχαγὸν Γεώργιον, ὅστις, ὡς σὲ εἶπα, μὲ παρεκάλεσε νὰ τοῦ δανείσω τὸν κάραβον διὰ νὰ τὸν ζωγραφίσῃ. Τοῦ τὸν ἔδωκα λοιπὸν καὶ ἔσπευσε νὰ τὸν κρύψῃ εἰς τὴν τσέπην του χωρὶς τὴν μεμβράνην, τὴν ὁποίαν ἔχωσα, ὡς φαίνεται, καὶ ἐγὼ ἀσυνειδήτως εἰς τὴν ἰδικήν μου.

Ἐνθυμεῖσαι βεβαίως ὅτι, ὅταν ἐκάθισα εἰς τὸ τραπέζι διὰ νὰ ζωγραφίσω τὸν κάραβον, δὲν εὑρῆκα ἐπ' αὐτοῦ χαρτίον, ὅταν δὲ ἐζήτησα εἰς τὰ θυλάκιά μου παλαιάν τινα ἐπιστολὴν πρὸς ἀναπλήρωσιν αὐτοῦ, ἀνεῦρον ἐντὸς αὐτῶν τὸ τεμάχιον μεμβράνης. Σοῦ ἐκθέτω μετὰ πάσης ἀκριβείας τὰς λεπτομερείας ταύτας, διὰ τὸν λόγον ὅτι οὐδεμία αὐτῶν στερεῖται σημασίας.

Πιθανὸν εἶναι νὰ μὲ θεωρῇς καὶ σύ, καθὼς πολλοὶ ἄλλοι, ὡς ὀπτασιαστήν, διὰ τὸν λόγον ὅτι κατορθώνω πολλάκις νὰ διακρίνω ὅσα δὲν βλέπουν οἱ ἄλλοι. Εἰς δὲ τὴν παροῦσαν περίπτωσιν δὲν ἔλειψα νὰ συνδυάσω ὡς κρίκους τῆς αὐτῆς ἁλύσου τὸ ναυάγιον τῆς λέμβου παρὰ τὴν παραλίαν καὶ τὴν πλησίον τῶν λειψάνων αὐτῆς ἀνεύρεσιν τεμαχίου περγαμηνῆς φερούσης τὴν εἰκόνα κρανίου, τὸ ὁποῖον εἶναι τὸ πασίγνωστον ἔμβλημα τῆς πολεμικῆς σημαίας τῶν πειρατῶν.

Πλὴν τούτων ἐσκεπτόμην ὅτι σπανίως συμβαίνει νὰ γράφωνται ἐπὶ περγαμηνῆς, ἥτις εἶναι πολὺ πλέον ἀκριβὴ καὶ πλέον δύσχρηστος ἀπὸ τὸ κοινὸν χαρτίον, ἀσήμαντοι σημειώσεις. Ἡ σκέψις αὕτη μ' ἔκαμε νὰ συμπεράνω ὅτι ὑπῆρχε μυστηριώδης τις σχέσις μεταξὺ τῆς κεφαλῆς νεκροῦ καὶ τῶν παρὰ τὴν παραλίαν ναυαγίων. Τὸ σχῆμα τῆς περγαμηνῆς ἦτο ἐπὶ μηκες τετράγωνον, ἀπαράλλακτον ὡς τὰ χρησιμεύοντα πρὸς σύνταξιν ἐπισήμων ἐγγράφων. . . .

— Ἀλλὰ πρὸ ὀλίγου μὲ εἶπες, διέκοψα ἐγώ, ὅτι δὲν ὑπῆρχεν οὐδεμία εἰκὼν κρανίου ἐπὶ τῆς περγαμηνῆς, ὅταν ἐσχεδίασες ἐπ' αὐτῆς τὸν κάραβον. Ποία λοιπὸν δύναται νὰ ὑπάρχῃ σχέσις μεταξὺ τῆς λέμβου καὶ τοῦ κρανίου, ἀφοῦ κατὰ τὴν γνώμην σου, τὸ κρανίον ἐζωγραφήθη ὁπωσδήποτε ἐπὶ τῆς περγαμηνῆς ἀφοῦ ἐζωγράφισες σὺ τὸν κάραβον.

— Περὶ τοῦτο ἀκριβῶς περιστρέφεται τὸ μυστήριον, τὸ ὁποῖον δὲν ἐβράδυνα ν' ἀνακαλύψω διὰ τῆς ἑξῆς σειρᾶς συλλογισμῶν: ὅταν ἐσχεδίασα τὸν κάραβον οὐδεμία ὑπῆρχεν ἐπὶ τῆς περγαμηνῆς εἰκὼν κρανίου, εὐθὺς δ' ἔπειτα σ' ἔδωκα τὴν περγαμηνὴν καὶ δὲν ἔπαυσα νὰ σὲ κυττάζω μέχρις οὗ μοῦ τὴν ἐπέστρεψες. Βέβαιον λοιπὸν ἦτο ὅτι τὸ κρανίον δὲν ἐζωγράφισες σύ, οὔτε ἄλλος τις μετὰ σέ. Εἰς οὐδένα λοιπὸν ἠδύνατο ν' ἀποδοθῇ ἡ ἐργασία αὕτη, τῆς ὁποίας τὸ πρωτὸν ἐπρόκειτο ἀνεξηγήτως πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν μου. Πρὸς εὕρεσιν ἐξηγήσεως ἐπροσπάθησα νὰ ἐνθυμηθῶ καὶ τὰς ἐλαχίστας λεπτομερείας τῶν ὅσα συνέβησαν κατὰ τὸ βραχὺ διάστημα χρόνου, τὸ ὁποῖον ἐμεσολάβησε ἀφοῦ σ' ἔδωκα τὴν περγαμηνὴν μέχρις οὗ μοῦ τὴν ἀπέδωκες. Ὡς ἐνθυμεῖσαι, ὁ καιρὸς ἦτο ψυχρὸς καὶ ἐκάθησο πλησίον τῆς πυρᾶς. Ἀκριβῶς καθ' ἣν στιγμὴν ἔλαβες τὸ σχέδιόν μου καὶ πρὶν προφθάσῃς νὰ τὸ ἰδῇς, εἰσώρμησεν εἰς τὸ δωμάτιον καὶ ἐχύθη ἐπάνω σου ὁ σκύλος μου Βόλφ, τὸν ὁποῖον ἐθώπευες διὰ τῆς ἀριστερᾶς σου χειρός, ἐνῷ ἡ δεξιὰ ἐκρέμετο μεταξὺ τῶν γονάτων σου ἀντικρὺ τῆς πυρᾶς. Φοβηθεὶς τότε μὴ καῇ ἡ περγαμηνή, ἡτοιμαζόμην νὰ σὲ εἴπω νὰ προσέξῃς, πρὶν ὅμως προφθάσω νὰ πράξω τοῦτο, ἀπεμάκρυνες τὸν σκύλον καὶ ἤρχισες νὰ παρατηρῇς τὸ σχέδιόν μου. Ταῦτα πάντα μὲ ὡδήγησαν εἰς τὸ συμπέρασμα, ὅτι εἰς οὐδὲν ἄλλο ἠδύνατο ν' ἀποδοθῇ ἡ ἐμφάνισις τῆς πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν μου εἰκόνος κρανίου πλὴν τῆς θερμότητος τῆς ἑστίας. Ὡς κάλλιστα γνωρίζεις, ὑπάρχουν πολλαὶ χημικαὶ σκευασίαι διὰ τῶν ὁποίων δύναταί τις νὰ γράψῃ ἐπὶ χαρτίου ἢ μεμβράνης χαρακτῆρας ἐντελῶς ἀχρόους καὶ μόνον διὰ τῆς θερμάνσεως ὁρατούς. Πρὸς τοῦτο μεταχειρίζονται συνηθέστερον τὸ ὀξείδιον ἢ τὰ ἅλατα τοῦ κοβαλτίου ἐν διαλύσει εἰς νιτρικὸν ἢ χλωρονιτρικὸν ὀξὺ μὲ προσθήκην τετραπλασίου νεροῦ. Τὰ διὰ τοιαύτης μελάνης ἀράτως γραφόμενα λαμβάνουσι διὰ τῆς θερμάνσεως χρῶμα κόκκινον ἢ πρασινωπόν, ἐξαφανιζόμενον μετά τινα χρόνον ἀφοῦ ψυχρανθῇ τὸ χαρτίον καὶ ἀναφαινόμενον διὰ νέας χρήσεως τῆς θερμότητος.

Ἐξακολουθῶν νὰ ἐξεταζω τὴν εἰκόνα τοῦ κρανίου παρετήρησα ὅτι αἱ πλησίον τῆς ἄκρας τῆς μεμβράνης γραμμαὶ ἦσαν πολὺ μᾶλλον εὐδιάκριτοι τῶν λοιπῶν, ὡς ἐκ τῆς ἀνισου καὶ ἀνεπαρκοῦς ἐπιδράσεως τῆς θερμότητος. Ἔσπευσα τότε ν' ἀνάψω πυρὰν ἀνθράκων καὶ νὰ θερμάνω ἐπ' αὐτῆς ὅλην τὴν ἐπιφάνειαν τῆς μεμβράνης. Ἐν ἀρχῇ οὐδὲν ἄλλο κατώρθωσα παρὰ νὰ καταστήσω ζωηροτέρας τὰς γραμμὰς τοῦ κρανίου, μετ' ὀλίγον ὅμως διέκρινα εἰς τὴν διαγωνίως ἀντίθετον ἄκραν ἕτερον σχεδίασμα, τὸ ὁποῖον μοῦ ἔφανη κεφαλὴ αἰγός, μετ' ἀκριβεστέραν ὅμως ἐξέτασιν ἐπείσθην ὅτι ἦτο ἐρίφιου

Ταῦτα ἀκούων δὲν ἠδυνήθην νὰ μὴ γελάσω, ἂν καὶ τοῦτο ἴσως ἄδικον μετὰ τὴν εὕρεσιν θησαυροῦ ἀξίας ἑνὸς καὶ ἡμίσεως ἑκατομμυρίου δολλαρίων.

— Δύσκολον εἶναι, εἶπα, ν' ἀνεύρω λογικὸν κρίκον συνδέοντα τοὺς πειρατὰς μὲ τὰς αἰγας, αἱ ὁποῖαι μὲ φαίνονται σχετικώτεραι μὲ τοὺς ποιμένας.

— Ἀλλὰ σὲ εἶπα, ἀπήντησεν ὁ φίλος μου, ὅτι ἡ κεφαλὴ δὲν ἦτο αἰγός, ἀλλ' ἐριφίου.

— Ἔστω καὶ ἐριφίου, ἡ διαφορὰ δὲν εἶναι μεγάλη.

— Ἂν ὄχι μεγάλη, εἶναι ὅμως σημαντική. Πιθανὸν εἶναι ὅτι δὲν ἀγνοεῖς τὴν ὕπαρξιν τοῦ περιβοήτου πλοιάρχου Κίδ, τοῦ ὁποίου τὸ ὄνομα σημαίνει ἀγγλικὰ *ἐρίφιον*. Εὔλογος λοιπὸν ἦτο ἡ εἰκασία ὅτι εἰς τὸ κάτω μέρος τῆς μεμβράνης κεφαλὴ ἐριφίου ἦτο εἶδός τι συμβολικῆς ὑπογραφῆς, τὴν δὲ εἰς τὴν ἀντίθετον γωνίαν κεφαλὴν νεκροῦ ἠδυνάμην νὰ θεωρήσω ὡς σφραγῖδα τοῦ ἐγγράφου. Μεταξὺ ὅμως αὐτῶν δὲν διέκρινα ἀπολύτως τίποτε.

— Ἐνῷ ἐπερίμενες νὰ εὕρῃς ἐπιστολὴν μεταξὺ τῆς ἐπικεφαλίδος καὶ τῆς ὑπογραφῆς;

— Βεβαίως. Ἀλλ' ἡ μὴ ἀνεύρεσις αὐτῆς δὲν ἤρκεσε νὰ καταστείλῃ τὸ προαίσθημα μου μεγάλης τινὸς καλοτυχίας. Τὸ προαίσθημα τοῦτο, τὸ μὴ δυνάμενον ἀκόμη νὰ στηριχθῇ εἰς οὐδὲν θετικὸν γεγονός, προήρχετο ἴσως ἐκ τῆς ὑπερβολῆς τοῦ πόθου μου. Καὶ αὐτὴ ἡ ἀνησυχία τοῦ μαύρου μου, ἐπιμένοντος ὅτι ὁ κάραβος ἦτο ὁλόχρυσος, συνετέλεσεν εἰς τὴν ἔξαψιν τῆς φαντασίας μου. Πολὺ ὅμως περισσότερον ἡ σύμπτωσις πλήθους περιστάσεων, ἡ ὁποία δὲν ἠδύνατο νὰ μὴ θεωρηθῇ ὡς ἐξαιρετική, ἂν μαλιστα ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ὅτι αὗται συνεσωρεύθησαν κατὰ τὴν μόνην ἡμέραν τοῦ ἔτους ὅπου τὸ κρύον μᾶς ἠνάγκασε ν' ἀνάψωμεν τὴν ἑστίαν. Χωρὶς τὴν πυρὰν ἐκείνην καὶ ἂν δὲν ἐπήδα ἐπάνω σου ὁ σκύλος, ἀκριβῶς κατὰ τὴν στιγμὴν ὅπου σ' ἔδωκα τὴν μεμβράνην, δὲν θ' ἀνεφαίνετο ἐπ' αὐτῆς ἡ εἰκὼν τοῦ κρανίου καὶ δὲν θὰ εὑρίσκαμεν τὸν θησαυρόν.

— Δὲν ἐννοῶ ἀκόμη καλά, ἀλλ' εἶμαι περιεργότατος. Ἐξακολούθησε, σὲ παρακαλῶ.

— Δὲν πιστεύω ν' ἀγνοῇς ὅσα θρυλοῦνται ἀορίστως περὶ θησαυρῶν ταφέντων παρὰ τὴν παραλίαν τοῦ Ἀτλαντικοῦ ὑπὸ τοῦ Κὶδ καὶ τῶν συντρόφων του. Οἱ θρύλοι οὗτοι, ὅσον καὶ ἂν ἦσαν ἀόριστοι, ἐπανελαμβάνοντο ἐπὶ μακρὰν σειρὰν ἐτῶν τόσον ἐπιμόνως, ὥστε δύσκολον ἦτο νὰ θεωρηθῶσιν ὡς τελείως ἀναίτιοι. Ἡ δὲ αἰτία τῆς ἐπιμονῆς ταύτης ἦτο, κατὰ τὴν γνώμην μου, ὅτι ὁ ταφεὶς θησαυρὸς δὲν εἶχεν ἐκταφῆ. Ἂν ὁ Κὶδ εἶχε κρύψει τὸν θησαυρόν του ἐπὶ τινα καιρὸν καὶ τὸν εἶχεν ἔπειτα παραλάβῃ, ἡ διάδοσις δὲν θὰ περιήρχετο εἰς ἡμᾶς τόσον ἀναλλοίωτος. Οὐδεὶς τῷ ὄντι ἐγεινέ ποτε λόγος περὶ εὑρέσεως, ἀλλὰ μόνον περὶ ἀναζητήσεως θησαυροῦ. Ἐθεώρησα λοιπὸν πιθανὸν ὅτι τυχαῖόν τι γεγονός, ὡς λ.χ. ἡ ἀπώλεια τῆς σημειώσεως τῆς ὁριζούσης ἀκριβῶς τὸν τόπον ὅπου εἶχεν ἀποτεθῇ τὸ κιβώτιον, ἐστέρησε τὸν κύριον αὐτοῦ τῶν μέσων νὰ τὸν ἀνεύρῃ. Τοῦτο ἴσως μαθόντες οἱ σύντροφοί

του, ἤρχισαν νὰ τὸν ἀναζητῶσιν ἐδῶ κι' ἐκεῖ, εἰς ὅλας τὰς ἀκτὰς ὅπου εἶχε πλησιάσει τὸ πλοῖον τοῦ Κίδ, καὶ διὰ τῶν ἐπιμόνων τούτων ἀναζητήσεων ἔδωκαν ἀφορμὴν εἰς τὴν γένεσιν τῆς διαδόσεως. Ἔτυχέ ποτε ν' ἀκούσῃς ὅτι ἐξετάφη θησαυρός;

— Ὄχι.

— Πασίγνωστον ἐν τούτοις εἶναι ὅτι ὁ Κὶδ εἶχε συναθροίσει μέγαν πλοῦτον. Συνδυάζων πάντα ταῦτα κατήντησα εἰς τὸ συμπέρασμα, ὅτι ὁ θησαυρὸς οὗτος ἀπέμενεν ἀκόμη εἰς τὸν λάκκον, ὅπου εἶχεν ἀποτεθῇ καὶ ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν νηΐξανε καὶ μετεβάλλετο σχεδὸν εἰς βεβαιότητα ἡ ἐλπίς μου, ὅτι τὸ τεμάχιον ἐκεῖνο περγαμηνῆς ὑποδείκνυε τὸν τόπον ὅπου εἶχεν ἀποτεθῇ ὁ θησαυρός.

— Καὶ τί ἔκαμες τότε;

— Ἐξέθεσα τὴν περγαμηνὴν εἰς ζωηροτέραν πυράν. Ἀλλὰ καὶ πάλιν οὐδὲν ἐφάνη. Τότε ἐσκέφθην ὅτι τοῦτο προήρχετο ἐκ τοῦ συσσωρευμένου ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς μεμβράνης ρύπου. Ἔσπευσα λοιπὸν νὰ πλύνω αὐτὴν διὰ θερμοῦ ὕδατος καὶ ἔπειτα τὴν ἔθεσα ἐντὸς σιδηρᾶς χύτρας καὶ ταύτην ἐπὶ πυρούνου. Ὅταν ἀνέσυρα αὐτὴν παρετήρησα μετ' ἀπεριγράπτου χαρᾶς ὅτι ἐστίζετο εἰς πολλὰ μέρη διὰ σημείων τὰ ὁποῖα ὡμοίαζαν ἀριθμοὺς τοποθετημένους κατὰ σειράς. Ἔθεσα καὶ πάλιν τὴν μεμβράνην εἰς τὴν χύτραν καὶ ὅταν τὴν ἀπέσυρα ἦτο ἀπαράλλακτος ὡς θὰ τὴν ἰδῇς.

[Ἕπεται συνέχεια]

ΜΙΚΡΑ ΔΙΑΦΟΡΑ

Η ΑΦΟΜΟΙΩΣΙΣ ΤΗΣ ΤΡΟΦΗΣ

Ὁ ἰταλὸς φυσιολόγος Ἄγγελος Μόσσος, γνωστὸς ἐν τῇ Ἑσπερίᾳ ἐκ τῶν περὶ θερμοκρασίας τοῦ ἐγκεφάλου ἐρευνῶν του, παρήγαγεν ἐσχάτως νέον ἔργον, πραγματευόμενον περὶ τῶν μυϊκῶν κινήσεων τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος. Πᾶσα κίνησις φέρει κόπωσιν, οἱαδήποτε καὶ ἂν εἶνε ἡ τὸν μυῶνα κινήσασα δύναμις. Ἡ κόπωσις βεβαίως ὀφείλεται εἰς τοπικὰς ἀλλοιώσεις παραχθείσας ὑπὸ ἐργασίας τινος τελεσθείσης ἐν αὐτῷ τῷ μυῶνι. Τὸ εἶδος καὶ τοὺς ὅρους τῶν ἀλλοιώσεων τούτων ὁ Μόσσος ἐρευνᾷ, ἀλλὰ τὸ μέρος τοῦτο τῆς φυσιολογίας ἀποτελεῖ ἐν τῶν σκοτεινοτέρων προβλημάτων αὐτῆς. Ἀμεσωτέρας προσοχῆς τυγχάνει τὸ ζήτημα τῆς ἀφομοιουμένης τροφῆς, ἥτις διατηρεῖ τοὺς μυῶνας ἐν δράσει καὶ ἀκμῇ. Διὰ τῆς λαμβανομένης τροφῆς ἀπορροφῶμεν ποικίλας ποσότητας σακχάρου, ἀμύλου, λίπους καὶ λευκώματος, αἵτινες ὑφίστανται ποικίλας μεταμορφώσεις ἐν τῷ πεπτικῷ σωλῆνι ἐρχόμεναι εἰς συνάφειαν πρὸς τὸν σίελον καὶ τὸ γαστρικόν, παγκρεατικὸν καὶ ἐντερικὸν ὑγρόν. Τὸ ἄμυλον μεταμορφοῦται εἰς σάκχαρον, τὸ λίπος εἰς γλυκερίνην, τὸ λεύκωμα τοῦ κρέατος εἰς πεπτώνην. Ἐν τῇ νέᾳ ταύτῃ καταστάσει ἀπορροφῶνται ὑπὸ τῶν παρειῶν τοῦ ἐντερικοῦ σωλῆνος καὶ εἰσέρχονται εἰς τὸ αἷμα, ὅπερ κομίζει αὐτὰ εἰς τὰ διάφορα μέρη τοῦ σώματος. Κατὰ τὴν τελευταίαν εἰκοσαετίαν ἡ ἐπικρατήσασα γνώμη, βασιζομένη ἐπὶ τῆς ἐπιστημονικῆς ἐργασίας τοῦ Κλαυδίου Βερνὰρ καὶ ἐπὶ τῶν κλασικῶν ἐρευνῶν τοῦ Πεττενκόφερ καὶ Boït, εἶνε ὅτι ἡ κυρία πηγὴ τῆς δράσεως καὶ ἀκμῆς τῶν μυώνων ὀφείλεται εἰς τὰς ὑδρανθρακικὰς οὐσίας (ἄμυλον, σάκχαρα καὶ ἔλαια) καὶ ὄχι εἰς τὸ λεύκωμα τοῦ κρέατος ὡς ἐπιστεύετο ἄλλοτε ἐπὶ τῇ βάσει τῶν θεωριῶν τοῦ Λήβιγ. Ἡ νεωτέρα ἐπιστήμη διδάσκει ὅτι, τὸ ἔλαιον καὶ αἱ ὑδρανθρακικαὶ οὐσίαι παρέχουσι διὰ τῆς καύσεως αὐτῶν τὴν θερμότητα ἐκείνην, ἥτις ἀπαιτεῖται ὅπως συντηρεῖ τὴν χημικὴν μηχανὴν τοῦ ἀνθρωπίνου μυῶνος. Αἱ δὲ ἀζωτοῦχοι οὐσίαι εἰσερχόμεναι εἰς τὸ σῶμα διαιροῦνται εἰς δύο μέρη, ὧν τὸ μὲν ἐκκενοῦται ὡς περιττὸν τὸ δὲ καταναλίσκεται ὑπὸ τῶν μυώνων, καὶ οὕτω ἡ ὅλη τροφὴ συμπληροῦται. Ἐντεῦθεν τὸ συμπέρασμα ὅτι τὰ συστατικὰ τῆς τροφῆς ἡμῶν ἔδει νὰ ἀποτελοῦνται ἐξ ἐλαιωδῶν οὐσιῶν, ἀμύλου ἢ σακχάρου, ὄχι δὲ κρέατος. Τὴν θεωρίαν ταύτην, ἥτις ἤδη ἐπικρατεῖ ἐν τῇ φυσιολογίᾳ, συνώψισε καὶ διετύπωσε πρό τινος ὁ Βόϊτ ἐξηγήσας ὅτι ἡ χρῆσις τοῦ κρέατος δὲν συμβιβάζεται πρὸς τὴν ἀναγκαιοῦσαν ταχεῖαν ὀξείδωσιν τῶν τροφῶν ἐν τῷ ὀργανισμῷ μας. Ἡ ὀξείδωσις δέον νὰ εἶνε ταχεῖα ὅπως μὴ χαλαροῦται ἡ δράσις τοῦ ὀργανισμοῦ. Ἐπιτρέπουσι δὲ ταχυτάτην ὀξείδωσιν αἱ ἐκ τοῦ φυτικοῦ βασιλείου λαμβανόμεναι τροφαί. Ἕτερος ἔξοχος φυσιολόγος, ὁ Πφλοῦγκερ ἰσχυρίζεται ὅτι αἱ ἀζωτοῦχοι οὐσίαι εἶνε ἀπαραίτητοι, ἀλλὰ εἶνε γνωστὸν ἤδη ὅτι τὰς τοιαύτας οὐσίας εὑρίσκομεν δαψιλῶς ὄχι μόνον εἰς τὸ κρέας ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ κασείνῃ τοῦ τυροῦ, ἐν τοῖς ὀσπρίοις καὶ τοῖς πλείστοις τῶν λαχανικῶν. Τὸ πόρισμα ἐκ τοῦ συνόλου τῶν περὶ τροφῆς ἐπικρατουσῶν θεωριῶν, ὑποστηριζομένων καὶ ὑπὸ τῆς πείρας, εἶνε ὅτι, ἀζωτοῦχοι οὐσίαι εἶνε ἀπαραίτητοι, λαμβανόμεναι ὅμως οὕτως ὥστε νὰ εἶνε εὔπεπτοι καὶ συνοδευόμενοι μὲν ὑπὸ ἀμύλου, σακχάρου καὶ ἐλαίου, ἀλλ' ἐν μετριοτάτῃ ποσότητι. Ἡ ὑπερβάλλουσα ποσότης τῶν ἀμυλωδῶν, παραδείγματος χάριν, εἶνε χείρων τῆς ἀνεπαρκοῦς θρέψεως. Ἀλλ' ὅ,τι ἀνεπιφυλάκτως καὶ ἀπολύτως ἤδη ἀνεγνωρίσθη ὑπὸ τῶν ἐπιστημόνων εἶνε ἡ ἀξία τῶν καρπῶν ὡς τροφῆς. Ἐν τῷ θαυμασίῳ ἐκείνῳ χημείῳ τοῦ στομάχου, τὴν πολυτιμοτάτην ἐργασίαν (προκειμένου περὶ τοῦ ἀνθρωπίνου στομάχου) συντελοῦσι τὰ ὀξέα τῶν παντοίων καρπῶν. Μία τῶν ἀρετῶν τῆς ἀναμίξεως αὐτῶν μετὰ τῶν ἐλαιωδῶν οὐσιῶν εἶνε ὅτι σχηματίζουσι ἐν τῷ στομάχῳ καὶ σάπωνα, ὅστις καθιστᾷ ἀδύνατον τὴν ἐμμονὴν τῆς ἐλαχίστης ἀκαθαρσίας. Ἔτι δὲ τὰ ὀξέα τῶν καρπῶν καθιστῶσι τὰς ἀζωτούχους οὐσίας εὐπέπτους καὶ ὑποβοηθοῦσι τὴν μεταμόρφωσιν τῶν ἀμυλωδῶν.

Π. Ε. ΔΡ.

Φιλολογικά, Καλλιτεχνικά, Ἐπιστημονικά, Εἰδήσεις.

Τὸ ἑσπέρας τῆς π. Κυριακῆς ἐτελέσθησαν ἐν μεγάλῃ συρροῇ τὰ ἐγκαίνια τοῦ νέου ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Πατησίων θεριναοῦ θεάτρου τῶν κ. κ. Χαραμῆ καὶ Πρίντεζη. Μετὰ τὸν ἁγιασμὸν καὶ τὴν σύντομον προσφώνησιν τοῦ θιασάρχου κ. Κοτσοπούλη, ὁ κ. Γ. Πῶπ ἀνέγνωσε τὴν ὑπ' αὐτοῦ μεθυγραφικώτατα συνταχθεῖσαν ἔκθεσιν τῆς Ἐπιτροπῆς, ἡ ὁποία ἔκρινε τὰς προταθείσας ὀνομασίας τοῦ θεάτρου, ἐκλέξασα τὴν ὀνομασίαν Ἀθήναιον. Ἡ καλύπτουσα τότε τὸ ἀέτωμα τῆς σκηνῆς σημαία κατέπεσε καὶ ἀπεκαλύφθη ἡ ἐπιγραφὴ «Ἀθήναιον» ἐν μέσῳ ζωηρῶν χειροκροτημάτων.

Ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐκδιδομένη ἑφημερὶς «Κωνσταντινούπολις» ἀνεδημοσίευσεν ἐν κυρίῳ ἄρθρῳ μέγα μέρος τῆς Περὶ τῶν Ὀλυμπιακῶν ἀγώνων ὁμιλίας τοῦ κ. Δ. Βικέλα,— χωρίς, κατὰ τὴν συνήθειάν της, νὰ ἀναφέρῃ ὅτι παρέλαβεν αὐτὸ ἐκ τῆς «Εἰκονογραφημένης Ἑστίας».

Ὑπὸ τοῦ κ. Κωνσταντίνου Ν. Χατζιδημητρίου, νέου διδάκτορος τῆς φιλοσοφίας, ἐξεδόθη ἀνέκδοτος διατριβὴ ὑπὸ τὸν τίτλον Studia Vergiliana, de Aeneidos forma questiones. Εἶνε ἡ πρώτη διατριβὴ ἥτις ἀπὸ τῆς συστάσεως τοῦ ἡμετέρου Πανεπιστημίου γράφεται λατινιστί.

Ὑπὸ τοῦ κ. Σπανιδάκου Μινείκου ἐξεδόθη κομψὴ λυρικὴ συλλογή, ἐπιγραφομένη Ὀνείρατα.

ΠΡΟΚΗΡΥΞΙΣ Β' ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

ΠΡΟΣ ΣΥΓΓΡΑΦΗΝ ΔΙΗΓΗΜΑΤΟΣ

Οἱ ὅροι

Α' Τὸ διήγημα **πρέπει νὰ εἶνε ἑλληνικῆς ὑποθέσεως καὶ νὰ μὴ ὑπερβαίνῃ τὰς δύο στήλας** τῆς «Εἰκονογραφημένης Ἑστίας». Ἀλλὰ δὲν ὁρίζεται οὔτε ἡ φύσις του, οὔτε ἡ γλῶσσα, εἰς τὴν ὁποίαν θὰ εἶνε γραμμένον. Ὁ συγγραφεὺς εἶνε ἐλεύθερος νὰ ἐκλέξῃ θέμα ἀστεῖον ἢ συγκινητικὸν καὶ νὰ τὸ γράψῃ εἰς τὴν δημοτικὴν ἢ εἰς τὴν καθαρεύουσαν.

Β' Τὰ χειρόγραφα, εἴτε ἀποκλειόμενα, εἴτε συμπεριλαμβανόμενα εἰς τὸν διαγωνισμόν, δὲν ἐπιστρέφονται **κατ' οὐδένα τρόπον**.

Γ' Ἡ προθεσμία πρὸς ὑποβολὴν χειρογράφων διὰ τὸν δεύτερον διαγωνισμὸν λήγει τῇ 15 Ἰουλίου 1895.

Δ' Τὰ χειρόγραφα θὰ κρίνῃ τριμελὴς ἀγωνοδικὸς ἐπιτροπεία, ὁρισθησομένη μετὰ τὴν λῆξιν τῆς προθεσμίας ἐκ τῶν γνωστοτέρων παρ' ἡμῖν κριτικῶν· ἡ δὲ κρίσις θὰ δημοσιευθῇ ἐντὸς τοῦ Αὐγούστου.

Ε' Οἱοσδήποτε τῶν συνδρομητῶν ἢ ἀναγνωστῶν θέλει νὰ λάβῃ μέρος εἰς τὸν διαγωνισμόν, ὀφείλει νὰ συνοδεύσῃ τὸ χειρόγραφον μὲ τὸνομά του (ἢ τὸ ψευδώνυμον) ἐντὸς μικροῦ ἐσφραγισμένου φακέλλου φέροντος ἔξωθεν τὸν τίτλον τοῦ διηγήματος καὶ μὲ **δύο (2)** δραχμὰς (ἢ **2 ὀρ. χρ.** ἂν μένῃ εἰς τὸ Ἐξωτερικὸν) διὰ τὰ ἔξοδα τοῦ διαγωνισμοῦ. Καὶ ὅλα μαζὶ πρέπει νὰ στέλλωνται διὰ μιᾶς ἐπιστολῆς **συστημένης** πρὸς τὸν κ. Γρηγόριον Ξενόπουλον εἰς Ἀθήνας, ἐπὶ τοῦ φακέλλου τῆς ὁποίας νὰναγράφωνται αἱ λέξεις «Διαγωνισμὸς Διηγήματος». Χειρόγραφα μὴ συνοδευόμενα καὶ μὴ ἀποστελλόμενα κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον **ἀποκλείονται**.

ϛ' Ὁ συγγραφεὺς τοῦ καλλίστου διηγήματος θὰ λάβῃ ὡς βραβεῖον **εἴκοσι πέντε (25)** δραχμὰς ἐκ τοῦ Ταμείου τῆς «Εἰκονογραφημένης Ἑστίας» καὶ τὰ $^2/_3$ τῶν ἐκ τοῦ Διαγωνισμοῦ εἰσπράξεων, (συνυπολογιζομένων καὶ τῶν 24 δραχμῶν, αἱ ὁποῖαι ἔμειναν ἀπὸ τὸν πρῶτον διαγωνισμόν). Ὁ δεύτερος, εἰς τὸν ὁποῖον θὰ ἀπονεμηθῇ ὁ πρῶτος ἔπαινος, θὰ λάβῃ **δέκα (10)** δρ. ἐκ τοῦ Ταμείου καὶ τὸ $^1/_3$ τῶν εἰσπράξεων. Ἐκτὸς τοῦ βραβευθέντος, τὸ ὁποῖον θὰ δημοσιευθῇ μὲ τὴν ὑπογραφὴν τοῦ συγγραφέως **πανομοιότυπον**, θὰ δημοσιευθοῦν εἰς τὴν «Εἰκονογραφημένην Ἑστίαν» καὶ ὅσα ἄλλα κριθῶσιν ἄξια δημοσιεύσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 15 Μαΐου 1895.

Η ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ

Πρὸς κατάληψιν τῆς κενῆς ἕδρας τῆς Ἀρχαιολογίας ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ ἐπροκηρύχθη ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Διαγωνισμός. Ἡ Σχολὴ ὑπέδειξεν ὡς κριτὰς τοὺς κ.κ. Ἀθ. Ρουσόπουλον, Στ. Δραγούμην καὶ Π. Καββαδίαν. Εἰς τὸν διαγωνισμὸν θὰ λάβωσι μέρος, ὡς λέγεται, οἱ κ.κ. Χρ. Τσούντας, Δημ. Φίλιος καὶ Θ. Σοφούλης.

Τῇ πρωτοβουλίᾳ τοῦ ἐνταῦθα Ἐθνικοῦ Γυμναστικοῦ Συλλόγου θὰ τελεσθοῦν ἐν Τήνῳ τῇ 15 Αὐγούστου, κατὰ τὴν πανήγυριν τῆς Παναγίας, γυμναστικοὶ ἀγῶνες ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Τήνια».

Ἀρχιεπίσκοπος τῶν ἐνταῦθα Καθολικῶν διωρίσθη ὁ αἰδ. Γαετάνος Δὲ Ἀντζελις, ἐκ τοῦ μοναχικοῦ τάγματος τῶν Φραγκισκανῶν, διατελέσας ἐπὶ δεκαοκταετίαν ἐφημέριος τοῦ Ἁγ. Ἀντωνίου ἐν Κωνσταντινουπόλει· ὁμιλεῖ τὴν ἑλληνικὴν καὶ φημίζεται ὡς κληρικὸς ἐνάρετος καὶ πεπαιδευμένος.

Τὴν παρελθοῦσαν Δευτέραν ἐγένετο ἄνευ βασιλικοῦ λόγου ἡ ἔναρξις τῶν ἐργασιῶν τῆς Βουλῆς. Μετὰ τὸν ἁγιασμόν, τελεσθέντα ὑπὸ τοῦ Σ. Μητροπολίτου, ὁ πρωθυπουργὸς κ. Ν. Δεληγιάννης ἀνέγνωσε τὸ Β. Διάταγμα τῆς συγκλήσεως, οἱ βουλευταὶ ὡρκίσθησαν καὶ εὐθὺς ἀμέσως προέβησαν εἰς τὴν κλήρωσιν τῶν διαφόρων ἐξελεγκτικῶν Ἐπιτροπῶν. Κατὰ τὴν πρώτην ταύτην συνεδρίασιν παρῆσαν 124 βουλευταί, τὴν ἕδραν δὲ τοῦ προέδρου κατεῖχεν ὁ κ. Τσαρλαμπᾶς.

Ἡ ἐπιδημία τῆς ἐλλογίας ἐν Ἀθήναις εἶνε εἰς ἐπίτασιν.

ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ Β'

(Ἴδε προηγούμενον φύλλον).

36.—Μακρὰ . . . . .
Κοντὰ . . . . .
(Δημώδης παροιμία).

37.—Ἐάν, ἐάν.

38.—Τίς ἀρά γε, τίνος φιλοσόφου πατρὶς ἀπαρτίζεται ἐκ τῶν δύο πρώτων τῆς ἐρωτήσεως ταύτης λέξεων, ἀναγραμματιζομένων:

39.— Ἀπὸ τὰ ὕψη θέλω μαγικὸ
Τὸν κόσμο ἡ ματιές μου νἀντικρύζουν.
Τοῦ κόσμου τὴ βοὴ νὰ μὴ γροικῶ
Καὶ πάθη ἀνάξια νὰ μὴ μ' ἐγγίζουν.

Τίνος ποιήματος ἀπόσπασμα εἶνε οἱ ἀνωτέρω στίχοι;

40.—Εἷς ποταμὸς γίνεται ἐπίθετον ἂν κόψῃς τὴν κεφαλήν του, τὸ ἐπίθετον γίνεται πόλις ἂν μεταθέσῃς τὸν τόνον του καὶ φυτὸν ἂν ἀλλάξῃς τὴν κεφαλήν του.

[Ἕπεται συνέχεια]

κ. Ἄγγ. Σ. Ἐνταῦθα. Καλὸν θὰ ἦτο νὰ σᾶς ἐβλέπαμεν διὰ νὰ τὰ ποῦμεν. Δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ σᾶς ἀπαντήσωμεν ἐδῶ.—κ. Π. Δ. Κυδωνίας. Ἔχετε προσεχῶς ἐπιστολήν μας.—κ. Ν. Δ. Φ. Λεμησσόν. Τὰ ἄλλα εἶχαν πολλὰ ἐλαττώματα, ἐν ᾧ τὸ πρῶτον ἔτυχε νὰ μὴν ἔχῃ τόσα. Περισσὴ πρωτοτυπία, ἀλλὰ καὶ περισσὴ ἀκαταστασία. Ἐν τούτοις, ἐκτὸς τοῦ πρώτου, πιθανὸν νὰ δημοσιευθῇ καὶ κανὲν ἐκ τῶν νέων μὲ μερικὰς μεταβολάς.—Ἄνναν Ἐνταῦθα. Εἶνε πολὺ ἐκτενὲς καὶ ὄχι τόσον ἐνδιαφέρον δι' ἡμᾶς· μὲ λύπην μας δὲν θὰ τὸ χρησιμοποιήσωμεν.—κ. Α. Ν. Κ. Κέρκυραν. Ἐλήφθη. Θὰ σᾶς γράψωμεν ὅταν θὰ σᾶς στείλωμεν καὶ τὰ τυπογραφικὰ δοκίμια.—Πῦρ. Ἐνταῦθα. Βλέπετε μὲ τί ἀσυνειδήτους ἔχομεν νὰ κάμωμεν; Μᾶς στέλλουν ὡς ἰδικά των πράγματα ξαναδημοσιευμένα· ἡμεῖς ποῦ νὰ τὰ ἐνθυμούμεθα ὅλα; Ἀλλ' ἔννοιά σας καὶ ὀλίγον διαρκῆ la festa dei baroni . . . —κ. Ι. Π. Π. Ἐνταῦθα. Εὐχαρίστως.—κ. Κ. Μπ. Κων/πολιν. Ἔχετε δίκαιον νὰ ὁμιλῆτε οὕτω. Τὰ ποιήματα ἐκεῖνα ἦσαν συμβολικὰ καὶ τὰ δύο, φαίνεται δὲ ὅτι ἀπὸ τὴν βαθυτέραν των ἔννοιαν δὲν ἐκαταλάβατε γρύ. Περιωρίσθητε εἰς τὸ θέμα ξηρὸν· ναί, ἀλλὰ ἡ στιχουργία δὲν σᾶς ἐφάνη τελειοτέρα ἀπὸ τὴν ἰδικήν σας; Ὡς πρὸς τὴν διατριβήν, ἀφ' οὗ τὴν ἀναγνώσωμεν θὰ σᾶς εἴπωμεν.—κ. Γ. Τ. Ο. Θὰ σᾶς ἀπαντήσωμεν ἰδιαιτέρως.—κ. Α. Θ. Δ. Πειραιᾶ. Ἐλήφθησαν· θὰ ἐκλέξωμεν. Δυστυχῶς, ὅλα τὰ δημοσιεύομεν ἀνωνύμως.—κ. Χ. Β. Κωνστάντσαν. Ἡμ. ἐστάλη.—κ. Γ. Ι. Κ. Κων/πολιν. Δὲν ἐγράψαμεν ἰδιαιτέρως. Δὲν ἐνθυμούμεθα τώρα λεπτομερείας· ἠξεύρομεν ὅμως ὅτι δὲν εἴχομεν εὕρει ἄξια δημοσιεύσεως τὰ ποιήματά σας.—κ. Γ. Κ. Ε. 40 Ἐκκλησιές. Κατὰ λάθος εἶχον σταλῇ πρὸς ὑμᾶς συστημένα· μετὰ καιρὸν δὲ μᾶς τὰ ἐπέστρεψε τὸ Ταχυδρομεῖον ὡς ἐπιλήψιμα. Τὰ ἐστείλαμεν πρὸς τὸν κ. Φλ. Τὰ ἐλλείποντα ἐστάλησαν.—κ. Α. Κ. Μεσολόγγιον. Τὸ βιβλίον ἐξεδόθη. Ὁ πρόλογός του, περιέχων κρίσεις τολμηρὰς περὶ τῶν παρ' ἡμῖν φιλολόγων, θὰ προκαλέσῃ ζωηρὰς συζητήσεις. Θὰ γράψωμεν ἐν ἐκτάσει προσεχῶς.—κ. Χ. Δ. Α. Ἐνταῦθα. Ἐλήφθησαν.

ΠΑΡΟΡΑΜΑΤΑ

Εἰς τοὺς ἐν τῷ προηγουμένῳ φυλλαδίῳ δημοσιευθέντας ἀρχαίους στίχους τοῦ κ. Γρυπάρη διορθωτέα:

Στ. 7 ἀντὶ παλάσσει γρ. *σαλάσσει.*
» 20 » ὑπέρασι » *ὑπέρασε.*

Η ΦΙΛΟΚΑΛΟΣ ΠΗΝΕΛΟΠΗ

ΕΙΝΕ ΤΟ ΤΕΛΕΙΟΤΕΡΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΕΡΓΟΧΕΙΡΩΝ

Τὸ καλλίτερον ποτόν, ἀνώτερον καὶ τῆς Βενεδικτίνης ἀκόμη, εἶνε ἡ

FEUILLANTINE

τὴν ὁποίαν εὑρίσκετε εἰς τὸ κατάστημα τοῦ κ. **Γεωργίου Ι. Κορνάρου,** ὁδὸς Αἰόλου παρὰ τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν.

Φιλολογία

ΓΕΝΙΚΟΝ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ

ΕΥΘ. ΠΟΛΙΤΑΚΗ

41 Ὁδὸς Σταδίου 41

Ἀντικρὺ τοῦ Ἀρσακείου

Διδακτικὰ κλπ. — Ἐκτὸς Ἑλλάδος

Τὸ **Γενικὸν Βιβλιοπωλεῖον** ἔχει τοῦτο τὸ ἐξαιρετικόν: ὅτι δύναται τις νὰ προμηθευθῇ δι' αὐτοῦ *εἰς ἃς τιμὰς καὶ παρὰ τοῖς ἐκδόταις αὐτῶν* οἱονδήποτε σύγγραμμα παντὸς κλάδου καὶ πάσης ἐπιστήμης. Τὸ Γενικὸν Βιβλιοπωλεῖον πωλεῖ φυλλάδια τῆς Εἰκονογραφημένης Ἑστίας καὶ παρέχει πᾶσαν πληροφορίαν ἀφορῶσαν τὸ περιοδικὸν ἡμῶν.

Ἐπιστῆμαι

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΣΤΙΑΣ

Κ. ΜΑΪΣΝΕΡ ΚΑΙ Ν. ΚΑΡΓΑΔΟΥΡΗ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ 1895—850.